

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Херсонський державний аграрно-економічний університет
Освітня програма	37233 Економіка
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	051 Економіка

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	213
Повна назва ЗВО	Херсонський державний аграрно-економічний університет
Ідентифікаційний код ЗВО	00493020
ПІБ керівника ЗВО	Кирилов Юрій Євгенович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	www.ksau.kherson.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/213>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	37233
Назва ОП	Економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Тип освітньої програми	Освітньо-наукова
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	економічний факультет
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	кафедра підприємництва, обліку та фінансів, кафедра соціальних і поведінкових наук, кафедра готельно-ресторанного та туристичного бізнесу, кафедра менеджменту, маркетингу та інформаційних технологій, кафедра публічного управління, права та гуманітарних наук
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	Юридична адреса: вулиця Стрітенська, 23, місто Херсон, Херсонська область, 73006 Фактична адреса: Проспект Університетський, 5/2, місто Кропивницький, Кіровоградська область, 25031
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>не передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	<i>відсутня</i>
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	78342
ПІБ гаранта ОП	Скрипник Світлана Валентинівна
Посада гаранта ОП	професор
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	skripnik_s@ksau.kherson.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(050)-277-33-21
Додатковий телефон гаранта ОП	+38(066)-116-90-39

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
очна денна	4 р. 0 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Освітньо-наукова програма (ОНП) «Економіка» підготовки здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 051 Економіка вперше була розроблена та затверджена Вченою радою ДВНЗ «ХДАУ» (протокол № 6 від 31.03.2016 р.) при проходженні ліцензування відповідно до вимог НРК, ЗУ «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р., Постанов КМУ «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» № 1341 від 23.11.2011р. та «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» № 1187 від 30.12.2015 р. (відкрита згідно з п. 1 ч. 2 ст. 6 ЗУ «Про ліцензування видів господарської діяльності» та на підставі рішень Ліцензійної комісії Міністерства (протокол № 8/2 від 08 червня 2016 року), Наказу МОН України № 655 від 10.06.2016 р. «Про ліцензування освітньої діяльності на третьому освітньо-науковому рівні»).

До відкриття ОНП «Економіка» за третім (освітньо-науковим) рівнем зі спеціальності 051 Економіка ХДАЕУ вже мав досить тривалий і успішний досвід підготовки аспірантів за економічними спеціальностями (в 1995 р. було відкрито аспірантуру за спеціальністю 08.07.02 «Економіка сільського господарства і АПК», в подальшому – 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)»), що сприяло формуванню власних наукових шкіл. Передумовою створення ОНП була і залишається потреба у підготовці висококваліфікованих кадрів для реального та фінансового сектору національної економіки, зокрема, у сфері аграрної економіки, економіки підприємств, а також для викладацької діяльності у закладах освіти. Подальший перегляд і коригування ОНП здійснювались за визначеною ХДАЕУ процедурою моніторингу, який (за потреби) передбачає оновлення/ вдосконалення/ модернізацію навчальних курсів на основі використання розроблених університетом алгоритмів з урахуванням рекомендацій стейкхолдерів. У 2019 р. переглянута й оновлена ОНП «Економіка» затверджена ВР ДВНЗ «ХДАУ» (протокол № 11 від 24.06.2019 р.); у 2020 р. за результатами первинної акредитації було скориговано робочі навчальні плани з урахуванням отриманих рекомендацій та почато процедуру перегляду й модернізації ОНП 2021 р. (протокол ВР ХДАЕУ № 12 від 27.05.2021 р.). Останню редакцію ОНП у 2023 році (протокол ВР ХДАЕУ № 7 від 30.06.2023 р.) було приведено у відповідність до вимог Стандарту вищої освіти зі спеціальності 051 Економіка, галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (наказ МОН України № 424 від 10.05.2022р.), враховані актуальні наукові тренди, виклики війни та рекомендації стейкхолдерів щодо необхідних компетенцій, отримані в результаті комплексного опитування. Діюча ОНП визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть почати навчання за ОНП, перелік освітніх компонентів і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані компетентності і ПРН, які має опанувати здобувач наукового ступеня доктора філософії

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та ліцензійний обсяг за ОП

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року	У тому числі іноземців
			ОД	ОД
1 курс	2025 - 2026	0	0	0
2 курс	2024 - 2025	35	3	0
3 курс	2023 - 2024	39	34	0
4 курс	2022 - 2023	35	25	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	25867 Економіка 33968 Біоекономіка
другий (магістерський) рівень	25447 Економіка
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	37233 Економіка

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про

самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	34783	27230
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	34681	27152
Приміщення, які використовуються на іншому праві, ніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	102	78
Приміщення, здані в оренду	0	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- ☐ щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- ☐ щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>ОНП_051_Економіка_PhD_2023.pdf</i>	CGoa7Nn7mMoMcPWbSA+/OkX3yHwHv6rtZ88EtFoQIQE=
Навчальний план за ОП	<i>НП_051_phd 2023.pdf</i>	hbIhVlXqueWmtnZd7udmL1Gv3SBg9yT2tj7mjVH7yNc=
Матеріали від ЗВО: пропозиції та рекомендації від роботодавців, таблиця відповідності публікацій наукових керівників напрямом (тематикам) досліджень аспірантів (для ОП третього рівня освіти)	<i>Рецензія 1.pdf</i>	ingG4uzLcVxrW7L87aWO1ZtrsOmQRs6VZoCPQkhOum8=
Матеріали від ЗВО: пропозиції та рекомендації від роботодавців, таблиця відповідності публікацій наукових керівників напрямом (тематикам) досліджень аспірантів (для ОП третього рівня освіти)	<i>Рецензія 2.pdf</i>	dC2AxYL1ib/YogvO5o1gqHKwd2r2ztmRw+ZC66vuBas=
Матеріали від ЗВО: пропозиції та рекомендації від роботодавців, таблиця відповідності публікацій наукових керівників напрямом (тематикам) досліджень аспірантів (для ОП третього рівня освіти)	<i>Рецензія 3.pdf</i>	lHnhCu3nuThUdjtoh4Q9fT/gO8FEhyMX5xPCwOqlJzE=

1. Проєктування освітньої програми

Чи освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти? Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

До ОНП «Економіка», що акредитується, були внесені зміни для відповідності вимогам чинного Стандарту вищої освіти (СВО) <https://surli.cc/yudood> для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (наказ МОН України від 10.05.2022р. № 424). ОНП «Економіка» повністю забезпечує можливість досягнення всіх результатів навчання, визначених СВО. Всі результати навчання (competencies) реалізуються через обов'язкові освітні компоненти, які повною мірою забезпечують формування загальних та фахових компетентностей, прямо відображають і конкретизують формулювання, зазначені у Стандарті ВО. Особливості/ унікальності ОНП підкреслюють додатково включені компетентності ЗК 06, СК 08, СК 09 та РН 10, розроблені для формування високого рівня професійних навичок у сфері аграрної економіки з огляду на актуальні виклики часу. Гарантовано досягти результатів навчання, визначених СВО зі спеціальності 051 Економіка, забезпечено структурно-логічною схемою ОНП, матрицею відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми, навчальним планом ОНП, робочими

програмами освітніх компонентів, зокрема при формуванні змісту ОК та методів навчання. Водночас здобувачі вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня мають можливість досягти зазначених у Стандарті вищої освіти результатів навчання й за вибірковими компонентами, будуючи індивідуальну освітню траєкторію, а також під час педагогічної практики та науково-дослідницької діяльності

Чи зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності)?

Професійні стандарти відсутні. Надання професійної кваліфікації не передбачено.

Чи мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін (стейкхолдерів)?

- здобувачі вищої освіти та випускники програми

Під час формування мети та програмних результатів ОП виявлено та враховано пропозиції, інтереси, запити здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 051 Економіка відповідно до концепції студентоцентрованого підходу. Студентоцентрований підхід реалізується шляхом безперервної комунікації із здобувачами, моніторингу їх потреб, врахування пропозицій і побажань щодо організації освітнього процесу та позанавчального життя, змісту і кількості ОК. За пропозицією здобувачів Деркач В.А. та Потанер Л.Д. у 2021 р. включено теми з академічного письма до ОК 02 з коригуванням її назви, розширено каталог вибіркових дисциплін, виходячи з наукових інтересів здобувачів. У 2023 р. реалізовано ідеї здобувачів щодо розширення тем в ОК 07: Станкової А. (з інформатизації та інноваційного типу розвитку економіки), Смірнова Д. (регіональні особливості міжнародного бізнесу). Здобувачі вищої освіти наділені повноваженнями у керівництві власним навчанням та освітнім процесом (до групи розробників ОНП включено Баруліну І.Ю., Станкову А.С.) Опитування здобувачів та аналіз отриманих результатів проводить сектор забезпечення якості освіти (<http://www.ksau.kherson.ua/yakovs.html>)

- роботодавці

В ХДАЕУ постійно діє Рада роботодавців економічного факультету (<http://www.ksau.kherson.ua/econom/4770-grobekonfak.html>) на основі Положення про ради роботодавців <http://surl.li/yxbbkd>. При формуванні цілей та програмних результатів навчання ОНП «Економіка» враховувались рекомендації роботодавців, до складу розробників ОНП входить Кручиненко В.А. - директор ТОВ «Фінансова компанія ЕЛІТ-ФАКТОР». На підтвердження цього на сайті ХДАЕУ висвітлено засідання та протоколи <https://u.to/KMulGw>, <https://surl.li/izpakz> Пропозиції роботодавців були враховані при коригуванні програми та її погодженні у 2023 році <http://www.ksau.kherson.ua/ksau/news/9381-2023-10-09-3.html> Під час обговорення роботодавці особливу увагу звернули на необхідність посилення спеціальної (фахової) складової підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності 051 Економіка, що знайшло відповідне відображення у змісті ОНП при формулюванні компетентностей, програмних результатів навчання і її компонентів

- академічна спільнота

Інтереси та пропозиції академічної спільноти було враховано на етапі розробки та перегляду ОП під час участі у засіданнях вченої ради факультету, проведенні моніторингу якості ОНП та робочих програм навчальних дисциплін, а також враховано рекомендації науково-педагогічних працівників університету. До складу розробників включено доктора наук, професора Державної вищої професійної школи в Коніні Чернявську Т. А., а також надано позитивні рецензії на дану ОНП доктора економічних наук, директора Інституту рису НААН України Дудченка В. В., доктора економічних наук, професора Подільського державного аграрно-технічного університету Місюка М. В., декана факультету економічного інжинірингу та бізнесу Технічного університету Молдови Чілочі Р. ХДАЕУ має в наявності укладені договори та меморандуми про співпрацю з іноземними навчальними закладами щодо науковоінформаційного обміну: Аграрний Університет Пловдива (Болгарія) <http://surl.li/ajtsz>, Даугавпільський університет (Латвія) <http://surl.li/rmbdat> та меморандуми про співпрацю (Державний університет Огайо (США, Огайо, Колумбус), Кільський університет імені Крістіана Альбрехта (Німеччина), Інститут досліджень економічних і соціальних проблем глобалізації, Європейський університет (Грузія), Циндаоський аграрний університет (Китай) <http://surl.li/eopba>, <http://surl.li/snqva>

- інші стейкхолдери

Пропозиції та інтереси стейкхолдерів різних професійних груп враховуються під час формування цілей та програмних результатів навчання ОНП. Під час щорічних конференцій, круглих столів, зустрічей випускників факультету постійно відбуваються усні опитування та спілкування щодо сучасних проблем виробничої та фінансової сфери, а також відповідних вимог до фахівців. Кожен бажаючий має змогу надіслати пропозиції та рекомендації щодо ОНП та освітнього процесу на електронну адресу гаранта, електронну пошту ХДАЕУ

Чи мета освітньої програми відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти?

Стратегія розвитку ХДАЕУ до 2028 р. актуалізує збереження людського капіталу для відбудови України в контексті нинішнього воєнного стану <http://bit.ly/3cu9Oh3> Мета та цілі ОНП «Економіка» повністю узгоджені із місією та стратегією ХДАЕУ, концепцією освітньої діяльності ЗВО у Статуті ЗВО <https://cutt.ly/rzL39da> Результатом її реалізації є підготовка висококваліфікованих і конкурентоспроможних на національному та міжнародному ринках праці фахівців для наукових та освітніх установ, органів державної влади та управління, підприємств усіх форм власності за всіма рівнями вищої освіти, утвердження національних, культурних і загальнолюдських цінностей, що

повністю відповідає місії діяльності ХДАЕУ: формування якісного людського капіталу, підготовка висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців європейського рівня на засадах імплементації інноваційної моделі освіти, інтеграції освітньої, наукової та виробничої діяльності, формування активної громадянсько-патріотичної позиції здобувачів вищої освіти та професорсько-викладацького складу.

ОНП «Економіка» узгоджена із стратегічними цілями діяльності ХДАЕУ: провадження наукової діяльності шляхом проведення актуальних наукових досліджень і забезпечення творчої діяльності учасників освітнього процесу; сприяння соціальному і економічному розвитку регіону через формування людського капіталу та інноваційних продуктів; забезпечення органічного поєднання в освітньому процесі освітньої, наукової та інноваційної діяльності

Чи мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки і спеціальності?

Мета та результати навчання ОНП сформовані з урахуванням сучасних трендів розвитку науки та глобальних викликів, зокрема воєнного стану, цифровізації та необхідності відновлення економіки. ОНП ґрунтується на принципах Європейського простору вищої освіти й спрямована на розвиток у аспірантів актуальних наукових і професійних компетенцій (РНО1, РНО2, РНО3, РНО5, РНО8, РН 10) через міждисциплінарну підготовку, що забезпечує їх готовність до ефективної роботи в умовах динамічних змін. Щорічний оновлення змісту освітніх компонентів відбувається комплексно: на основі моніторингу потреб ринку праці, результатів вступної кампанії, діалогу з академічною та професійною спільнотою під час конференцій, круглих столів та інших наукових заходів, аналізу публікацій у провідних міжнародних фахових виданнях, участі у наукових проектах, що, зокрема, впроваджено в ОК 04 Аграрна економіка, ОК 06 Організація управління науковими проектами та захист інтелектуальної власності, ОК 08 Моделювання економічних процесів в ІТ-середовищі і дозволило врахувати виклики, пов'язані зі сталим розвитком, цифровізацією економіки та глобальними трансформаційними процесами. ОНП забезпечує формування в аспірантів комплексу компетентностей, необхідних для успішної професійної та наукової діяльності в органах державної влади, місцевого самоврядування, закладах освіти, наукових установах та бізнес-структурах, зокрема для участі у процесах відновлення та розвитку економіки України

Чи мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку ринку праці, галузевого та регіонального контексту?

При формулюванні мети ОНП «Економіка» та ПРН враховано актуальні тенденції розвитку ринку праці, галузевого та регіонального контексту. Це забезпечується через системний моніторинг потреб роботодавців, аналіз розвитку аграрного сектору як пріоритетного для регіону та врахування специфіки регіонального ринку праці. Програма формувалася з урахуванням результатів регулярних консультацій з представниками бізнесу, державних установ, органів місцевого самоврядування, що дозволило інтегрувати ті компетентності, які відповідають поточним і перспективним вимогам роботодавців. Зокрема, акцент на аграрну економіку, управління проектами в умовах воєнного стану, цифровізацію та міжнародну економічну кооперацію відображає як галузеві, так і регіональні пріоритети, спрямовані на забезпечення економічного відновлення та стабільності. Зокрема зміст ОК 04 корелює із Стратегією розвитку Херсонської області на 2021 - 2027 рр. (<http://surl.li/aikwq>), яка передбачає забезпечення соціально-економічного розвитку регіону з урахуванням його аграрної спеціалізації, діджиталізації та інноваційно-інвестиційних процесів.

Пріоритетною тематикою наукового пошуку здобувачів ОНП є підвищення конкурентоспроможності підприємств, рекреаційні ресурси регіону та економічний потенціал індустрії HoReCa, формування ефективного ланцюга постачання і експортного потенціалу агропідприємств Півдня України, управління інвестиційною привабливістю

Чи мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням досвіду аналогічних вітчизняних освітніх програм?

Мета ОНП «Економіка» та програмні результати навчання сформульовані з орієнтацією на досвід аналогічних вітчизняних освітніх програм, що дозволяє виявити найкращі практики в організації навчального процесу, складі, змістовному наповненні освітніх компонентів, методах оцінювання та практичної підготовки студентів, адаптувати власну програму, запобігти дублюванню змісту й забезпечити її відповідність вимогам освітнього стандарту та потребам у ринку праці. Було враховано досвід вітчизняних ОНП різних ЗВО: ДВНЗ «КНЕУ ім. В. Гетьмана» <http://surl.li/ajwtk>, Придніпровська ДАБА <http://surl.li/ajwvb>, Кременчуцький націон. ун-т ім. М. Остроградського <http://surl.li/ajwvj>, Поліський національний ун-т <https://polissiauniver.edu.ua/>, Дніпровський ДАЕУ <http://surl.li/ajxlr>, Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка <http://surl.li/mhhyt>, Державний податковий ун-т <http://surl.li/mhhzm>

Чи мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням досвіду аналогічних іноземних освітніх програм?

ОНП розроблена з урахуванням: – «Salzburg I Conclusions and Recommendations». Bologna Seminar on «Doctoral Programmes for the European Knowledge Society», 2005 URL: <https://www.eua.eu/downloads/publications/salzburg%20recommendations%202005.pdf>; «Salzburg II Recommendations. European Universities' achievements since 2005 in implementing the Salzburg Principles» (EUA Council for Doctoral Education), 2010 URL: <https://www.eua.eu/downloads/publications/salzburg%20ii%20recommendations%202010.pdf>; Principles for Innovative Doctoral Training. Report of Mapping Exercise on Doctoral Training in Europe «Towards a common approach». European Commission, 2011 URL: https://euraxess.ec.europa.eu/sites/default/files/policy_library/principles_for_innovative_doctoral_training.pdf; «Doctoral Education – Taking Salzburg forward. Implementation and New Challenges». EUA Council for Doctoral

Education, European University Association, 2016 URL: https://www.eua-cde.org/downloads/publications/2016_euacde_doctoral-salzburg-implementation-new-challenges.pdf; Doctoral education in Europe: current developments and trends. Based on the results of the 2021 EUACDE survey URL: <https://eua-cde.org/reports-publications/1017:doctoral-education-in-europe-current-developments-and-trends.html>. Зазначені програмні документи відбивають сучасні вимоги щодо розвитку наукової підготовки: формування критичного мислення та здатності до наукового ризику, важливість міждисциплінарного підходу до наукових досліджень та урізноманітнення їх тематики, досягнення мети формування системи нових знань саме через реалізацію дослідницької складової. Вивчалися методики докторських програм Кільського університету імені Крістіана Альбрехта Факультет бізнесу, економіки та соціальних наук (<https://studybridge.com.ua/school/universitet-imeni-kristiana-albrehta-christian-albrechts-universitat-zu-kiel/>), Ризького університету Латвії (<https://www.study.eu/university/university-of-latvia>), Економічного університету в Братиславі (<https://slovakstudy.com/uk/university/jekonomicheskij-universitet-v-bratisl/>), Central European University (CEU) (<https://www.phdosvita.com/institutions/ceu-2>), які реалізують підготовку докторів філософії з економіки. Це дозволило інтегрувати найкращі світові практики Європейського простору вищої освіти, допомогло адаптувати програму до потреб аспірантів, сприяючи розвитку професійних та м'яких навичок. Зокрема, було враховано досвід університетів-партнерів щодо впровадження міждисциплінарних підходів, акценту на дослідницькі компетенції та використання сучасних методів навчання

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

240

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

45

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

15

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Зміст ОНП відповідає предметній області спеціальності 051 Економіка та має чітку структуру. Всі освітні компоненти ОНП узгоджені між собою та спрямовані на формування в аспірантів повного комплексу знань і навичок для успішної професійної та наукової діяльності в галузі економіки. Структура ОНП забезпечує системне засвоєння предметної області через поєднання теоретичної підготовки з практичними дослідницькими навичками. В основу розробки ОНП покладено компетентнісний підхід, для досягнення запланованих результатів навчання за ОНП включені 12 освітніх компонентів (9 обов'язкових і 3 вибіркових). ОК формують фундаментальну основу економічних знань, ВК - поглиблюють спеціалізовані галузі, такі як аграрна економіка. Загальнонаукові (філософські) компетентності забезпечують ОК 1, ОК 2, ОК 5 (12 кредитів); мовленнєві – ОК 2 і ОК 3 (11 кредитів); компетентності зі спеціальності – ОК04, ОК06, ОК7, ОК 09 (21 кредитів), а універсальні навички дослідника забезпечують ОК 2, ОК 06, ОК 08 (10 кредитів). Ці компоненти спрямовані на досягнення програмних результатів навчання РН 01 – РН 10 та фахову підготовку. Навчання за ОНП є студентоцентризованим, проблемноорієнтованим, комбінує лекції та семінарсько-практичні заняття, лабораторні роботи, наукові дослідження, педагогічну практику. Теоретичний зміст предметної області містить: понятійні та сутнісні характеристики економічних відносин, зокрема в аграрній сфері; методологічні основи обґрунтування управлінських рішень для забезпечення сталого економічного розвитку та конкурентного функціонування адаптивних економічних систем. Об'єктом освітніх компонентів є теорія, методологія наукового дослідження, явища і проблеми сучасних економічних процесів. Конкретизація теоретичного змісту предметної області забезпечена поглибленим опануванням сучасних концептуальних та методологічних знань науково-дослідного та професійного характеру в сфері економіки («Методологія й організація наукових досліджень та академічне письмо», «Аграрна економіка», «Студії з економіки»); вивчення методів та принципів наукового дослідження і їх застосування на практиці («Організація управління науковими проектами та захист інтелектуальної власності»); опанування освітніх інноваційних процесів, основ сучасної наукової комунікації, інформаційних технологій в науці та освіті («Педагогічна практика», «Філософія науки та академічна етика», «Наукова іноземна мова», «Моделювання економічних процесів в ІТ-середовищі»). Зміст ОНП спрямований на оволодіння професійними навичками пізнання економічних процесів і явищ, зокрема, у сфері аграрної економіки, інструментарієм сучасних інформаційних систем і комп'ютерних технологій, комунікаційних та освітніх технологій в економічній галузі. ОНП враховує і сучасні виклики: цифровізація економіки, сталий розвиток та адаптація до воєнного стану, що дозволяє їй залишатися актуальною і відповідати потребам сучасного ринку праці. ОНП за суміжними предметними областями (спеціальностями) не реалізуються

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої

траєкторії?

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів ВО ХДАЕУ регулюється Положенням про організацію освітнього процесу і Положенням про вибіркові дисципліни, Положенням про порядок організації та реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу та ін. <http://surl.li/aiuar> й здійснюється через реалізацію особистісного потенціалу, що формується з урахуванням здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачами освітніх компонентів, видів, форм здобуття освіти, ОНП. Індивідуальна освітня траєкторія враховує і реалізує уподобання здобувачів, відображені в індивідуальному навчальному та науковому планах. Індивідуальна освітня траєкторія реалізується шляхом створення умов для вільного вибору навчальних дисциплін за розширеними каталогами, вибору тематики наукових досліджень та наукових керівників, індивідуальних завдань, творчих, науково-дослідних робіт, виступів на конференціях, вільного вибору місця проходження педагогічної практики, забезпечення індивідуальної академічної мобільності здобувачів. Здобувачі обирають ВК в обсязі не менше 25% загальної кількості кредитів із запропонованого Каталогу вибіркових дисциплін рівня PhD, а за потреби – інших рівнів ВО, виходячи із особистої зацікавленості. Процедура формування індивідуальної освітньої траєкторії, інформація щодо організаційної, інформаційної та консультативної підтримки розміщені на сайті ХДАЕУ <https://surl.li/cwlref>

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу, загальний обсяг вибіркових дисциплін складає не менше 25% від загального обсягу кредитів ЄКТС за ОНП. Механізм і процедуру вільного вибору дисциплін регламентує Положення про вибіркові дисципліни. Реалізація вільного вибору здобувачів вищої освіти передбачає вибір дисциплін з каталогу, що знаходиться на сайті Університету, які щорічно оновлюються та оприлюднюються з презентаційними матеріалами до 01 листопада поточного навчального року для ознайомлення та голосування здобувачів на наступний навчальний рік. Каталоги дисциплін вільного вибору формуються гарантом ОНП з урахуванням пропозицій стейкхолдерів та погоджуються з методичною комісією факультету. Здобувач здійснює попереднє ознайомлення з Каталогом дисциплін вільного вибору, з відповідною кількістю кредитів, програмними результатами навчання (у розділі «Наука», вкладці «Відділ аспірантури та докторантури» <http://www.ksau.kherson.ua/news-2/viddilaspir-2.html>). Вибіркова частина ОНП складає 15 кредитів ЄКТС і передбачає обрання з дисциплін вільного вибору. Вивчення цих вибіркових дисциплін здійснюється у 3, 4 та 5 семестрах. Процедура обрання здійснюється у формі анкетування здобувачів. Факультети подають проректору з науково-педагогічної роботи службові записки щодо Каталогів вибіркових дисциплін. Після ознайомлення з презентаційними матеріалами здобувачі ВО мають обрати дисципліни вільного вибору, виходячи із власних вподобань, професійної орієнтації та напрямку наукового дослідження, відповідно семестру вивчення шляхом голосування через Особистий кабінет студента <https://surl.li/jwhbbo>. Кожен здобувач на підставі навчального плану формує на наступний навчальний рік індивідуальний навчальний план. Навчально-методичний відділ опрацьовує заяви здобувачів ВО протягом січня поточного року, формує навчальні групи та передає на відповідні кафедри навчальне навантаження за обраними дисциплінами. Сформовані списки груп здобувачів для вивчення дисциплін вільного вибору затверджуються науково-методичною радою Університету

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Здобуття необхідних професійних компетентностей забезпечується логічною структурою ОНП та програмами ОК професійного циклу підготовки. Розвиток професійних та дослідницьких компетентностей забезпечується участю здобувачів у різноманітних науково-практичних заходах відповідно до тематики їх наукових досліджень та інших заходах, які проводить ХДАЕУ, інші ЗВО та інституції України й зарубіжжя, зокрема: міжнародних та всеукраїнських дослідницьких і практичних конференціях, форумах, круглих столах. Практична підготовка здобувачів ВО дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності, й передбачена ОНП та НП. Закріплення опанованих вмінь та навичок відбувається під час педагогічної практики (обсягом 6 кредитів в 5 семестрі), під час якої здобувачі отримують загальні та фахові компетентності (ЗК 02, ЗК 05 - 06, СК 03 - 04, СК 09) щодо здійснення освітнього процесу, навчання, розвитку і професійної підготовки. Під час проходження педагогічної практики здобувачі набувають професійних навичок викладацької діяльності (РН 04 - 07). Підсумки педагогічної практики обговорюються під час захисту звіту. В результаті проведення бесід із здобувачами встановлено, що їх задоволеність компетентностями, набутими під час практики, має високий рівень, оскільки здобувачі сприймають її як можливість промодельовати майбутню професійну діяльність <https://surl.li/frqzuz>. Майже 90% респондентів задоволені рівнем практичної педагогічної підготовки на ОНП

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання

ОП забезпечує набуття та удосконалення здобувачами соціальних навичок (soft skills). Всі дисципліни професійної підготовки передбачають, згідно з робочими навчальними програмами, формування soft skills. Формуванню гнучких навичок сприяють сучасні форми та методи навчання: проблемні лекції, дискусії; кейс-методи, презентації. Навики відстоювання власної позиції, активної комунікації, соціальної взаємодії формуються під час семінарських занять, педагогічної практики (ОК 09) та реалізація наукової складової ОНП. Ці навички відображені у загальних, спеціальних компетентностях та ПРН 01- ПРН 10. Зокрема, ОК 08 «Моделювання економічних процесів в IT-середовищі» дає змогу отримати вміння та навички використання методів економіко-математичного моделювання в управлінні розвитком економічних систем за допомогою IT-інструментів, креативного мислення, тайм-менеджменту, вирішення нестандартних завдань, ОК 02 «Методологія й організація наукових досліджень та академічне письмо» і ОК 03 «Наукова іноземна мова» – розвинути системне та критичне мислення й культуру академічного письма, універсальні мовленнєві компетенції, комунікативність, емоційний інтелект; ОК 05

«Педагогіка та психологія вищої школи» – вміння виступати публічно, комунікативність, гнучкість та адаптивність, лідерство. Сформовані soft skills забезпечать ефективну комунікацію у діловому партнерстві, веденні аграрного бізнесу, розвиток критичного і креативного мислення тощо

Продемонструйте, що зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Продемонструйте, що зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Зміст освітньої програми розроблений з урахуванням необхідності формування всебічно розвинених фахівців у галузі економіки, має чітку структуру і логічно вибудовану структуру, де кожен її компонент виконує свою конкретну роль у досягненні заявлених програмних результатів навчання. Освітні компоненти представлені як логічно взаємопов'язана система дисциплін, що охоплює як фундаментальні, так і прикладні аспекти економіки. Це забезпечує здобувачам не тільки теоретичну підготовку, але й практичні навички, необхідні для проведення досліджень та роботи в сучасних умовах ринку. У сукупності всі ОК забезпечують комплексний підхід до підготовки фахівців, спрямованих на глибоке розуміння економічних процесів та здатність до самостійної наукової діяльності. Програма дозволяє здобувачам досягти конкретних програмних результатів навчання, таких як здатність до критичного мислення, аналізу складних економічних явищ та побудови нових моделей розвитку економіки. На формування загальнокультурних та громадянських компетентностей спрямовані ОК 01 – ОК 03, ОК 05, ОК 06, ОК 09. Програма забезпечує всебічний розвиток здобувачів через міждисциплінарний підхід та орієнтована на розвиток аналітичних і дослідницьких здібностей здобувачів.

ОК у комплексі дають змогу аспірантам усвідомлювати економічні взаємозв'язки в контексті загальних суспільних процесів. Під час навчання здобувачі розвивають здатність критично мислити, оцінювати економічні події та приймати рішення, виходячи з наукових підходів

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Загальні вимоги до організації СРС задекларовані Положенням про організацію освітнього процесу. ЗВО використовує збалансований підхід для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти. Фактичне навантаження здобувачів вищої освіти відповідає чинним нормам. Розподіл навчального навантаження за ОП у розрізі видів навчальної роботи: аудиторна робота – 412 год. (22,9%), СРС - 1388 год (77,1%), в т.ч. практична підготовка 180 год (10%). ЗВО має від 6 до 13 годин тижневого аудиторного навантаження, що унеможливує перевантаження здобувачів освіти. В структурі аудиторних годин 37,9% припадає на лекції, на семінарсько-практичні заняття та лабораторні 62,1%. Для підвищення ефективності засвоєння матеріалу для самостійного вивчення використовується освітнє середовище Moodle, електронний репозитарій університету Dspace <http://dspace.ksau.kherson.ua/>, сервіси онлайн комунікацій та електронна бібліотека ХДАЕУ. Форми (методи) для аудиторної та самостійної роботи з навчальних дисциплін є узгодженими із результатами навчання цих дисциплін та з видами навчальної діяльності, що реалізуються в процесі навчання. Для організації СРС за дисциплінами ОНП передбачені консультації викладачів. Інформація з опитування аналізується Сектором забезпечення якості освіти в ХДАЕУ. Результати анкетування засвідчують, що 100% студентів мають достатньо часу для самостійної роботи після аудиторних занять <https://surl.li/fpqzuz>

Яким чином структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми? Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, опишіть модель та форми її реалізації

ОНП «Економіка» має чітко виражену практикоорієнтовану спрямованість, що досягається через комплексну систему освітніх компонентів, спрямованих на розвиток теоретичних у поєднанні з прикладними дослідницькими та професійними активностями здобувачів. ОК включають не лише фундаментальні економічні теорії, але й конкретні практичні кейси, приклади з реального бізнес-середовища та економічної політики, що сприяє адаптації здобувачів до вирішення практичних завдань економічного розвитку та управління. У процесі навчання значна увага приділяється проведенню дослідницької діяльності, що забезпечує формування у здобувачів практичних навичок аналізу економічних процесів, розробки економічних стратегій і впровадження інноваційних підходів у вирішення актуальних економічних проблем. ОНП інтегрує практичні аспекти у всі форми навчання, зокрема через виконання практичних проектів, участь у прикладних семінарах, проходження педагогічної практики, виконання дисертаційної роботи, публікацію наукових статей. Усі ці елементи забезпечують формування в аспірантів не лише глибоких теоретичних знань, але й практичних компетентностей, необхідних для успішної професійної реалізації в умовах сучасних економічних викликів

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснюється

Яким чином ОП забезпечує набуття здобувачами навичок і компетентностей направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ОП інтегрує принципи сталого розвитку, забезпечуючи формування у здобувачів знань, навичок і компетентностей, необхідних для досягнення глобальних цілей сталого розвитку (ЦСР) до 2030 року. ОК програми враховують

економічні, соціальні та екологічні аспекти, сприяючи розумінню комплексної взаємодії між економікою та сталим розвитком, зокрема ОК 7 «Студії з економіки». Це відповідає цілям сталого розвитку, зокрема ЦСР 8 (гідна праця і економічне зростання) та ЦСР 12 (відповідальне споживання і виробництво). ОК програми охоплюють аналіз сталих бізнес-практик, енергозбереження та ресурсоефективності. ОНП сприяє розвитку у здобувачів розуміння важливості інклюзивного економічного зростання, соціальної справедливості та зменшення нерівності (ЦСР 10 - зменшення нерівності). Це відображається через вивчення соціальних аспектів економічних процесів та впливу економічної діяльності на різні верстви населення. Здобувачі розвивають аналітичні навички, необхідні для оцінки економічних рішень з позиції сталого розвитку через застосування інструментів прогнозування та аналізу, що дозволяє оцінювати довгострокові економічні, екологічні та соціальні наслідки та сприяє досягненню всіх 17 ЦСР. ОНП стимулює інноваційні підходи до вирішення глобальних проблем сталого розвитку, зокрема через дослідження економічної стійкості та адаптивних економічних моделей, що відповідають ЦСР 9 (інновації та інфраструктура) і ЦСР 11 (сталий розвиток міст)

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на вебсторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<http://www.ksau.kherson.ua/abiturientu/pravila.html>
<http://www.ksau.kherson.ua/viddilaspir/doaspirantury.html>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Прийом для здобуття ступеня доктора філософії здійснюється за результатами вступних випробувань. Приймаються особи, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста). Умовою допуску до вступних випробувань у закладі вищої освіти є успішне складання ЄВІ в 2023 році з оцінкою за тест з іноземної мови не менше ніж 130 балів або успішне складання ЄВІ в 2024 році з оцінкою за тест загальної навчальної компетентності не менше 160 балів. Для конкурсного відбору зараховуються бали фахового вступного випробування. Мінімальне значення кількості балів із вступних випробувань, з якими вступник допускається до участі у конкурсі, дорівнює 100 балів. При отриманні рівної кількості балів за результатами вступного випробування приймальна комісія застосовує мотиваційний лист з врахуванням дослідницьких пропозицій чи досягнень, тощо. Особам, які вступають з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), призначаються додаткові вступні випробування, що відображає базову теоретичну підготовку та визначає можливість вступника бути допущеним до складання фахового вступного випробування. В Додатку 14 Правил прийому надано перелік документів для вступу <https://surl.li/axicds>. Вступні випробування проводяться предметною комісією. Правила прийому змінюються відповідно до Умов прийому на навчання до ЗВО України, ЗУ та інструктивних листів. Абітурієнт обирає наукового керівника відповідно до інформації на сайті

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання та кваліфікацій, отриманих на інших освітніх програмах? Яким чином забезпечується доступність цієї процедури для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання та кваліфікацій, отриманих на інших освітніх програмах, інших ЗВО регулюється відповідно до статті 46 закону України «Про вищу освіту», «Положенням про організацію освітнього процесу», «Положенням про перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці», «Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук». Визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, які беруть участь в міжнародній академічній мобільності, регулюється «Положенням про порядок організації та реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу». Всі зазначені положення висвітлені на сайті ХДАЕУ: http://www.ksau.kherson.ua/files/_pologen/

Наведіть конкретні приклади та прийняті рішення щодо визнання результатів навчання та кваліфікацій, отриманих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності)

За період реалізації ОП PhD «Економіка» третього (освітньо-наукового) рівня прикладів визнання результатів навчання зокрема під час академічної мобільності не було.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в неформальній та/або інформальній освіті? Яким чином забезпечується доступність цієї процедури для учасників освітнього процесу?

Питання щодо визнання результатів навчання, які були отримані у процесі неформальної/інформальної освіти регулюється «Положенням про порядок визнання результатів неформальної/інформальної освіти». Ознайомитися учасникам освітнього процесу з положенням можна на офіційному сайті університету в розділі «Освітній процес» підрозділі «Положення» http://www.ksau.kherson.ua/files/_pologen/

Наведіть конкретні приклади та прийняті рішення щодо визнання результатів навчання отриманих

у неформальній та/або інформальній освіті

Викладачі Університету заохочують і мотивують здобувачів ОНП «Економіка» для отримання додаткових балів з дисциплін, що вивчаються. Такою мотивацією є їх участь у науково-практичних конференціях, семінарах, тренінгах, майстер-класах, онлайн-курсах, професійних стажуваннях та інших формах неформальної освіти. Робочі програми навчальних дисциплін та/або силабусів містять рекомендації науково-педагогічних працівників щодо можливості отримання 10 додаткових балів по відповідних ЗЧ за участь у заходах неформальної/інформальної освіти при наявності сертифікату і звернення таких здобувачів. Відповідно до діючого в ХДАЕУ Положення <http://surl.li/ajawf> додаткова валідація результатів неформального навчання в такому випадку не потрібна. Прикладами реалізації практики неформальної освіти є участь здобувачів ОНП «Економіка» першого, другого і третього року навчання у відкритих онлайн-курсах Prometheus: «Наукова комунікація в цифрову епоху» (Сільченко В., Недоренко С., Притула Д., Обновленська О.), «Зміцнення викладання та організаційного управління в університетах» (Станкова А., Дубінко Є.) і отримання ними відповідних сертифікатів. Визнання таких результатів навчання враховується при вивченні ОК «Організація управління науковими проєктами та захист інтелектуальної власності» та «Педагогічна практика» як додаткові бали з цих ОК

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, що освітній процес на освітній програмі відповідає вимогам законодавства (наведіть посилання на відповідні документи). Яким чином методи, засоби та технології навчання і викладання на ОП сприяють досягненню мети та програмних результатів навчання?

Освітня діяльність здобувачів третього рівня вищої освіти ОНП здійснюється відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у ХДАЕУ <http://surl.li/jsvwxz>. Формами організації навчального процесу є: навчальні заняття (лекції, практичні, лабораторні, семінарські, індивідуальні заняття), надання консультацій, виконання самостійної роботи здобувачів, практична підготовка та контрольні заходи. Проведення лекцій відбувається з використанням засобів мультимедіа, практикуються лекції-бесіди і лекції візуалізації. Практичні заняття спрямовані на закріплення теоретичного матеріалу практичними навичками формування наукового світогляду та розвитку уміння аргументації авторської позиції. Напрацьовано та запроваджено дистанційні технології та інформаційні сервіси (Moodle, ZOOM, Google Classroom), зокрема під час карантину та в умовах воєнного стану. Виконання індивідуальних завдань спрямоване на розвиток аналітичних навичок, вміння концентрованого аргументованого викладу матеріалу. Педагогічна практика як важливий елемент освітнього процесу здійснюється згідно з Положенням про практичну підготовку <http://surl.li/aiuar>. Застосовувані форми і методи навчання, зазначені в силабусах і робочих програмах навчальних дисциплін. Навчально-методичне забезпечення дисциплін розміщене на платформах Moodle та DSpace. Відповідність ПРН, ОК, методів навчання та оцінювання деталізовано в табл. 3.

Продемонструйте, яким чином методи, засоби та технології навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу. Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

В університеті діє Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти <http://surl.li/aiuar>. Ознаками студентоцентрованого підходу для реалізації ОНП є: право вибору здобувачами освіти форми навчання, у тому числі за допомогою дистанційної комунікації; різні способи надання освітніх послуг; залучення стейкхолдерів до розробки ОНП, її моніторингу та періодичного перегляду, участь аспірантів у формуванні ОП, можливості вибору напряму дослідження, дисциплін за тематикою дослідження; вільний доступ до інформаційних ресурсів; налагодження зворотного зв'язку з аспірантами через опитування, особисті їх звернення до гаранта, викладачів та наукового керівника. Враховуються побажання щодо організації освітнього процесу через інститут консультування. Розробка робочих програм здійснюється на засадах академічної свободи, що передбачає альтернативність форм та методів навчання з орієнтацією на індивідуальні потреби здобувачів. Це створює можливість прогресувати освітній процес під індивідуальні професійні інтереси та наукові уподобання кожного здобувача. Захист інтересів аспірантів відбувається через їх членство в Науковому товаристві студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ХДАЕУ. Для встановлення рівня задоволеності методами навчання і викладання щорічно проводиться моніторинг якості освіти <http://surl.li/aiubf>. Результати опитувань не виявили проявів незадоволення аспірантів методами навчання і викладання

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів, засобів та технологій навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Академічна свобода забезпечена Положенням про організацію освітнього процесу, Положенням про порядок організації та реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу <http://surl.li/aiuar>. НПП на власний фаховий розсуд формують зміст робочих програм та силабусів, самостійно обирають форми та методи навчання, враховуючи індивідуальну освітню траєкторію аспірантів, вільно обирають способи подачі матеріалу, тематику наукових досліджень та напрями підвищення кваліфікації. В межах фахової компетентності НПП беруть участь у розробці ОП та навчальних планів.

Принципи академічної свободи здобувачі реалізують шляхом: свободи отримання знань відповідно до їх потреб, вільного вибору форм і методів навчання, напряму проведення власного наукового дослідження; внесення пропозицій щодо наповнення ОП згідно з науковими інтересами; визначення вибірових ОК; самостійного виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; здійснення

самостійної роботи щодо пошуку та обробки інформації, форм комунікації; висловлювання і відстоювання власної наукової позиції, індивідуальних консультацій з викладачами, провідними фахівцями галузі економіки. НПП та аспіранти мають право на представлення наукових досліджень та апробації їх результатів на конференціях різних рівнів чи публікаціях у зарубіжних та вітчизняних фахових наукових виданнях, в т. ч. тих, що входять до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів

Основним джерелом інформації щодо змісту, цілей, завдань і очікуваних результатів навчання є заявлена ОНП, де визначено ОК та результати навчання. ОНП, що акредитується, а також її попередні редакції, поточні навчальні плани та графіки освітнього процесу розміщені на офіційному сайті університету <http://surl.li/ljmff>. Ознайомлення здобувачів з навчальним та індивідуальним робочим планом відбувається на початку навчального року у відділі аспірантури та докторантури. Відтак, усі матеріали доступні не лише безпосереднім учасникам освітнього процесу, а й стейкхолдерам, роботодавцям, академічній спільноті. Детальна інформація щодо мети та цілей, змісту ОК, політики її ведення, очікуваних результатів навчання та критеріїв оцінювання відображена у робочих програмах, силабусах навчальних дисциплін, методичних матеріалах та експлікаціях до вибіркових курсів (відповідно до Положення про вибіркові дисципліни <http://surl.li/aiuar>) є у постійному доступі на веб-сайті ЗВО. На першому занятті викладач у межах окремої дисципліни ознайомлює здобувачів з структурою навчального курсу, надає орієнтовний перелік тем, розкриває порядок засвоєння компетентностей у процесі здобуття результатів навчання та висвітлює критерії оцінювання виконаних завдань. Ведення педагогічної практики регламентовано Програмою практики

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Реалізація ОНП дозволяє набути аспірантам теоретичних знань, умінь, навичок, необхідних для проведення власного наукового дослідження та є результатом поєднання освітньої та науково-дослідної роботи аспірантів, а також у процесі виконання індивідуального плану роботи здобувача. Освоєння ОК Філософія науки та академічна етика, Наукова іноземна мова, Методологія й організація наукових досліджень та академічне письмо ознайомлює аспірантів з етикою досліджень та основами академічної доброчесності; є підґрунтям генерування сучасного філософського осмислення науково-дослідної тематики; набуття компетентностей з проведення та оформлення результатів наукового дослідження, у т.ч. іноземною мовою, у провідних виданнях з економіки, у т.ч. «ТНВ. Економіка», «ТНВ. Публічне управління та адміністрування» (ХДАЕУ), на всеукраїнських і міжнародних науково-практичних конференціях. ОК Організація управління науковими проектами та захист інтелектуальної власності навчає організаційним аспектам проєктної діяльності, орієнтації у правовому полі щодо захисту авторських прав, що у т.ч. дозволяє здобувачам брати участь у науково-дослідних проєктах молодих вчених («Інноваційні форми туристичного бізнесу в умовах пріоритету збалансованого розвитку та економічного зростання» № 0120U101307). Педагогічна практика формує у аспірантів навички презентації перед аудиторією отриманих наукових результатів. Індивідуальна тематика наукових досліджень аспірантів може розглядатися під час вивчення ВК, а також ОК професійної підготовки. Наукові здобутки НПП ХДАЕУ, розміщені у їх профілях на сайті ЗВО, також активно використовуються у освітньому процесі.

Впровадження результатів досліджень здобувачів також відбувається в рамках укладених договорів з роботодавцями, зокрема: «Розвиток економічного потенціалу фермерських та особистих селянських господарств регіону» (Бабута Р., Климовський Р., Кольцов В., Сільченко В.); «Комплексна програма психологічних консультацій щодо підвищення ефективності онлайн торгівлі» (Ярков В., Міценко В.); «Комплексна система технічного обслуговування і ремонту сільськогосподарської техніки» (Тарашук Д., Кириченко П.); «Методика підвищення фахових компетентностей водіїв-професіоналів із використанням технічних засобів навчання і тренажерів» (Петренко Д., Черепеня В.); «Агроекономічне обґрунтування вирощування перцю солодкого при різних фонах живлення» (Корж В., Рубаненко І., Борисов Є., Тищенко А.). Участь у щорічних наукових заходах ХДАЕУ дають змогу аспірантам розкрити свій науковий потенціал перед науковою спільнотою, обговорити науково-дослідні ініціативи та результати досліджень, зокрема, у Школі аграрного лідера <http://surl.li/ahbio>; засіданнях Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених <http://surl.li/aiucsr>; всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференцій

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Оновлення та перегляд змісту навчальних дисциплін відбувається на основі: врахування думок аспірантів під час їх анкетування та в процесі навчання, врахування міркувань стейкхолдерів, як у відгуках на ОНП, так і під час наукових заходів в університеті, де обговорюються актуальні проблеми науки і практики, за результатами робочих зустрічей з академічною спільнотою <http://surl.li/aiucsx>. Гарант, члени групи забезпечення, здобувачі і роботодавці проводять моніторинг навчально-методичного забезпечення ОК, розглядаючи зміст відповідних документів, здійснюють необхідні корекції згідно з процедурами, передбаченими Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ХДАЕУ <http://surl.li/aiuar>. Зміни вносилися до окремих дисциплін ОНП на основі рекомендацій стейкхолдерів В. Дудченка, В. Чечоткіна та О. Синенка. Важливим моментом ефективного вдосконалення навчально-методичного матеріалу ОК за ОНП є постійне підвищення професійного рівня НПП шляхом наукових публікацій, участі у проєктах (Кирилов Ю.Є., Грановська В.Г.), науково-практичних семінарах, тренінгах, круглих столах, дистанційних освітніх курсах, підвищенні науково-педагогічної кваліфікації <https://surl.li/gomaix> (НУБіП України ННІ післядипломної освіти, Київ), і з педагогічної майстерності, а також шляхом зарубіжного стажування (табл.2): Скрипник С.В., Кан О.Ю. – Fundraising and organization of project activities

in educational establishments: european experience» (Краків, Польща); «Міжнародна онлайн-програма підвищення кваліфікації представників закладів вищої освіти «Сила соціальних мереж у професійному розвитку представників університетів: особистий бренд, інструменти для освітніх продуктів, просування цінностей сталого розвитку»; Лобода О.М. - Інститут науково-дослідний Люблінського науково-технологічного парку та IESF «Міжнародна фундація науковців та освітян» за напрямками: Трансфер освітніх технологій в країнах Європейського союзу та України; Інтерактивні технології змішаного навчання при підготовці здобувачів освіти гуманітарних спеціальностей в країнах Європейського союзу та України; Міжнародний досвід використання штучного інтелекту в освітньому процесі, ін. НДР викладачів, які забезпечують ОНП, інтереси їх досліджень, відображені у наукових працях зарубіжних та вітчизняних фахових наукових виданнях, зокрема у наукометричних базах даних Scopus та WoS та апробаціях на всеукраїнських і міжнародних науковопрактичних конференціях, тісно корелюють з ОК (табл. 2), НПП за ОНП є членами редколегії наукових фахових видань України: Грановська В.Г., Скрипник С.В. - «ТНВ. Серія: Економіка» (ХДАЕУ). НПП співпрацюють із суб'єктами господарювання в межах господарських тематик, асоціацією УАРМБО, ГО «Науково-дослідний та консультативно-практичний центр бізнесу, маркетингу та права», Спілкою економістів України, як сільськогосподарські експерти-дорадники

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Інтернаціоналізація є стратегічним пріоритетом ХДАЕУ та інтегрована в навчання, викладання й дослідження за ОНП. Забезпечує та координує процеси Сектор міжнародних відносин <http://surl.li/aiudf> у співпраці з Науковим товариством студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених <http://surl.li/aiudl> Це реалізується через участь здобувачів і НПП у міжнародних наукових проектах, конференціях та стажуваннях, що сприяє їх включенню в глобальний академічний простір. НПП та здобувачі ОНП брали участь в міжнародних програмах: канадський проєкт «Український проєкт бізнес-розвитку плодоовочівництва» (UHBPD); грантова програма USAID «Agroscouting-створення центрів з надання послуг агроскаутингу». (2019-2021 рр.). ЗВО розвиває партнерські зв'язки з Держ. Ун-том Огайо (США, Огайо, Колумбус), Аграрним Університетом Пловдива (Болгарія), Даугавпілським ун-том (Латвія), ін., що дозволяє аспірантам користуватися спільними ресурсами, базами даних та методичними матеріалами. Міжнародну діяльність регламентує Положення (<http://surl.li/aiuar/>). Важливою складовою є участь та проведення спільних наукових заходів, видання спільних монографій із зарубіжними партнерами, публікації наукових статей в збірниках, включених до міжнародних наукометричних баз <https://dspace.ksaeu.kherson.ua/>. До наукового журналу «ТНВ. Серія: Економіка» в якості члена редакційної колегії та авторів залучені зарубіжні вчені. Здобувачі та НПП мають безкоштовний доступ до наукометричних баз даних Scopus та WoS

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Яким чином форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому?

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання розроблені системно та забезпечують комплексне визначення рівня досягнення здобувачем ВО результатів навчання і для окремих ОК, і для ОНП (<https://surl.li/nkqtoe>). В основі системи оцінювання - принцип відповідності кожного контрольного заходу конкретним результатам навчання, що дозволяє вимірювати ступінь опанування компетентностями. Критерії оцінювання чіткі, прозорі, заздалегідь відомі учасникам освітнього процесу та забезпечують об'єктивність і справедливість. Основні форми контрольних заходів, що застосовуються у межах навчального процесу для перевірки досягнення ПРН - поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль включає контрольні заходи під час лекцій, консультацій, на практичних заняттях, у позааудиторний час. Контроль на лекціях здійснюється у вигляді інтерактивного обговорення проблемних питань, вибіркового усного опитування. Контрольні заходи під час практичних занять: вибіркоче усне опитування, перевірка виконання завдань, самостійне розв'язання практичних завдань, оцінка активності у процесі заняття, внесених пропозицій і оригінальних рішень, уточнень, визначень, доповнень попередніх відповідей, оцінка рівня підготовки виступів за проблемними питаннями, виконання творчих завдань, вирішення розрахункових завдань, аналіз кейсів тощо. Поточний контроль включає перевірку результатів позааудиторної самостійної роботи аспірантів, співбесіди з ними на консультаціях. Різноманітність форм поточних контрольних заходів, їх різноплановість, змістове наповнення, системність та періодичність застосування дозволяють об'єктивно оцінити ПРН здобувачів за ОК і ОНП. Підсумкове оцінювання (заліки, іспити, захист дисертації) констатує рівень досягнення всіх запланованих результатів навчання. Для кожного освітнього компонента розроблені детальні дескриптори оцінювання, які чітко описують очікуваний рівень знань, умінь і навичок для позитивної оцінки. Це забезпечує єдиний підхід до оцінювання усіма викладачами та усуває суб'єктивізм. Крім того, система передбачає можливість апеляції результатів, що додатково гарантує захист прав здобувача. Форми контролю та критерії оцінювання розкриті у РП навчальних дисциплін. На початку викладання дисципліни обов'язково розкривається процедура оцінювання навчальних досягнень здобувачів, визначаються умови та мінімальна кількість балів для їх допуску до підсумкового контролю. Все це дозволяє здобувачеві самостійно контролювати РН, що значною мірою мотивує його та впливає на підсумковий контроль знань з конкретної дисципліни. Формою поточного контролю за науковою складовою є щорічне звітування про хід виконання індивідуального плану роботи на засіданні кафедри і Вченої ради факультету. Комплексне застосування форм і методів напрацьованої системи контрольних заходів і критеріїв оцінювання є інтегрованою частиною ОНП, яка не лише фіксує результати навчання, але й сприяє їх досягненню через постійний моніторинг і зворотний зв'язок

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів і критеріїв оцінювання навчальних досягнень аспірантів регламентує Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів ВО в умовах ЄКТС (<http://surl.li/aiuap/>) і забезпечується комплексною системою інформування, стандартизацією процедур та постійним діалогом із здобувачами. На початку вивчення кожного ОК викладачі надають детальну інформацію про форми контролю, дескриптори оцінювання, критерії та вагу кожного завдання у підсумковій оцінці. Ці дані фіксуються у РП дисциплін, навчально-методичних матеріалах та електронному освітньому середовищі, що забезпечує їх доступність протягом усього навчального процесу. За результатами оцінювання визначається рівень його засвоєння та виставляється диференційована підсумкова оцінка за бальною шкалою, що характеризує успішність здобувачів. Забезпечується Положенням про організацію освітнього процесу та Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (<http://surl.li/aiuap/>). Після кожного контрольного заходу здобувачі отримують детальне роз'яснення результатів, включаючи сильні сторони та аспекти, що потребують покращення. Проводиться анкетування здобувачів для моніторингу зрозумілості вимог. За необхідності здобувачі мають право на апеляцію оцінки згідно з чітко врегульованою процедурою.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводиться до здобувачів вищої освіти?

Контрольні заходи проводяться відповідно до Положення про організацію освітнього процесу. Інформація про форми контрольних заходів, критерії і порядок оцінювання доводиться до здобувачів в чітко визначені строки, що гарантує її доступність і зрозумілість. На початку кожного навчального року та семестру ця інформація публікується в освітньому середовищі на електронній платформі Moodle, на сайті університету, де розміщуються графік освітнього процесу <https://surl.lt/rklcao>, розклад екзаменів <https://surl.li/jsawgy>, РП і силабуси дисциплін <https://surl.lu/nklqrz> із детальним описом усіх контрольних заходів, їх ваги у підсумковій оцінці, дескрипторів та критеріїв оцінювання рівня знань і навичок. Здобувачі мають цілодобовий доступ до відповідної інформації через офіційний сайт університету і особистий кабінет студента, що забезпечує відкритість і прозорість освітнього процесу. Під час першого заняття з кожної дисципліни викладачі проводять детальне інформування здобувачів про форми контролю, вимоги до виконання завдань, систему оцінювання, строки їх проведення і розміщення на сайті ХДАЕУ, відділу аспірантури і докторантури. Інформація дублюється і у групах академічної комунікації. Перед контрольними заходами обов'язково проводяться консультації. Час, форми і критерії проведення щорічної та підсумкової атестацій аспірантів для виконання вимог ОНП та індивідуального плану доводиться до їх відома науковим керівником в усній формі під час індивідуальних консультацій.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)? Прояснюйте, що результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

ОНП відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка для третього освітньо-наукового рівня щодо форми атестації здобувачів ВО у формі публічного захисту дисертації. Стан готовності дисертації до захисту визначає науковий керівник (або консенсусним рішенням два керівники). Згідно Положення про організацію атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в ХДАЕУ <https://surl.lu/esaoul> підготовка в аспірантурі здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії завершується презентацією результатів дисертаційного дослідження на кафедрі, яка забезпечувала підготовку здобувача з оформленням рішення про виконання наукової складової ОНП, публічною презентацією наукових результатів та її обговоренням на засіданні міжкафедрального наукового семінару, що реалізує відповідну ОНП та/або здійснює підготовку здобувача, і наданням висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. Атестацію здійснює разова спеціалізована вчена рада (СВР), яка утворюється ХДАЕУ (науковою установою) для проведення разового захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень аспіранта у формі дисертації. Усі наукові роботи здобувачів проходять перевірку на академічний плагіат (Положення http://www.ksau.kherson.ua/files/_pologen/). Дисертація розміщується на сайті закладу вищої освіти (наукової установи). Єдиний державний кваліфікаційний іспит за ОНП не запроваджений.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів регулюється Положенням про організацію освітнього процесу <https://surl.lu/ffevud>, Положенням про організацію атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Херсонському державному аграрно-економічному університеті <https://surl.lu/esaoul>, Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в умовах ЄКТС <https://surl.li/nkqtqe>, Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук <https://surl.li/zxipoe>, Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти <https://surl.li/ogvayw>, Положенням про порядок перевірки наукових, навчально-наукових, навчально-методичних матеріалів на наявність плагіату <https://surl.li/bytjjs>, Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин <https://surl.li/jpevdq> та які відповідають вимогам законодавства у сфері освіти. Доступність цих документів для учасників освітнього процесу забезпечено через кілька каналів: публікація в електронному вигляді на офіційному сайті ЗВО у відкритому доступі; розміщення в електронній освітній платформі (Moodle, Google Classroom тощо) у відповідних курсах дисциплін; ознайомлення здобувачів під час першого заняття та консультацій з науковим керівником, гарантом ОНП, деканом, відділом аспірантури і докторантури; надання доступу через особистий кабінет студента.

Яким чином процедури проведення контрольних заходів забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Об'єктивність екзаменаторів забезпечується комплексом заходів, спрямованих на прозорість, стандартизацію та відкритість освітнього процесу: рівними умовами для всіх здобувачів, відкритістю інформації про ці умови, уніфікованими і заздалегідь доведеними до відома всіх учасників освітнього процесу критеріями оцінки, виконанням принципів та положень Кодексу академічної доброчесності <https://surl.lu/xjaeqt>. Перед початком екзаменаційної сесії здобувачів прилюдно сповіщають про результати поточного контролю та їх допуск до складання іспитів та заліків. Іспити проводяться у визначений офіційним розкладом термін. У випадках конфліктної ситуації за заявою здобувача ВО чи викладача деканом створюється комісія для приймання екзамену (заліку), до якої входять: завідувач кафедри (провідний викладач) і викладачі відповідної кафедри, представники деканату, студентського парламенту. Складання екзамену для підвищення оцінки допускається не більше, ніж з двох дисциплін за весь період навчання. Контроль та координацію діяльності підрозділів університету щодо недопущення виникнення конфлікту інтересів та корупційних проявів здійснює Сектор забезпечення якості освіти та Комісії з академічної доброчесності, Комісії з етики та управління конфліктами. На сайті ХДАЕУ розміщена скринька довіри <https://www.ksau.kherson.ua/restr-2/restr-5.html>. Випадків оскарження результатів контрольних заходів здобувачів за ОНП, а також конфлікту інтересів не було

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

У ХДАЕУ порядок повторного проходження контрольних заходів урегулюють внутрішні нормативні документи: Положення про організацію освітнього процесу <https://surl.lu/ffevud> і Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в умовах ЄКТС <https://surl.li/nkqtqe>. Терміни ліквідації академічної заборгованості визначаються графіком освітнього процесу на поточний навчальний рік і доводяться до викладачів та здобувачів ВО одночасно із розкладом заліково-екзаменаційної сесії. Графік ліквідації академічної заборгованості складається у деканаті факультету з погодженням із деканом, завідувачами кафедр і доводиться екзаменаторів та здобувачів ВО не пізніше одного тижня після закінчення терміну екзаменаційної сесії. Здобувачі, які за результатами екзаменаційної сесії мають академічну заборгованість, у разі її непогашення до початку наступної сесії, підлягають відрахуванню із числа аспірантів університету. За наявності поважних підстав здобувачу може бути надана академічна відпустка або можливість повторного проходження курсу навчання. Інформація про умови повторного проходження контролю є відкритою та доступною для здобувачів через офіційний сайт ЗВО. За період навчання аспірантів за програмою, що акредитується, потреби у повторному проходженні контрольних заходів не було

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів визначені внутрішніми нормативними документами, які розміщені на сайті ХДАЕУ, зокрема Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в умовах ЄКТС <https://surl.li/nkqtqe>, й гарантують право кожного здобувача на справедливий і неупереджений перегляд оцінок. Процедура оскарження передбачає подачу письмової заяви до апеляційної комісії з обґрунтуванням причин оскарження, після чого комісія у складі незалежних викладачів відповідної кваліфікації та представників адміністрації (декана – при апеляції підсумкового контролю, зав. кафедри – при апеляції поточного контролю), органів студентського самоврядування факультету/університету проводить детальний розгляд усіх обставин проведення контрольного заходу. Для забезпечення прозорості апеляційний процес включає: аналіз документації (РП, критеріїв оцінювання); перевірку відповідності процедури встановленим вимогам; особисту участь здобувача у засіданні комісії; право запросити додаткові матеріали або свідчення. Рішення комісії передбачає: підтвердження оцінки, її перегляд або призначення повторного контролю. Процедура оскарження є відкритою та доступною на офіційному сайті ЗВО. Всі етапи апеляції документуються, що гарантує відстежуваність і дотримання принципів академічної доброчесності. Випадків оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів серед здобувачів ОНП не було

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності в ХДАЕУ визначають такі внутрішні нормативні документи: Статут ХДАЕУ, Стратегія розвитку ХДАЕУ на 2024-2028 рр. <https://www.ksau.kherson.ua/pb.html>, Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук <https://surl.li/zxipoe>, Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти <https://surl.li/ogvayw>, Положення про організацію атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в ХДАЕУ <https://surl.lu/esaoul>, Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин <https://surl.li/jpevdq>, Кодекс академічної доброчесності <https://surl.lu/xjaeqt>, Положення про Комісії з академічної доброчесності і університетську Комісію з етики та управління конфліктами <https://surl.li/opjgmd>, Положення про порядок перевірки наукових, навчально-наукових, навчально-методичних матеріалів на наявність плагіату <https://surl.li/bytjjs>. Документи забезпечують комплексний підхід до підтримання академічної доброчесності: від профілактики порушень через навчання та інформування до розслідування випадків недоброчесної поведінки та застосування санкцій. Всі вони є загальнодоступними на офіційному сайті ЗВО, а також доводяться до відома здобувачів і викладачів під час вступних лекцій, контрольних заходів, виконання робіт та співпраці з викладачами, що сприяє формуванню і популяризації внутрішньої культури доброчесності в академічному середовищі

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності? Вкажіть посилання на репозиторій ЗВО, що містить кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти ОП

Для забезпечення перевірки наукових статей, робіт доктора філософії на наявність плагіату (antiplagiat.ef@gmail.com) з вересня 2021 р. укладено договір про співпрацю з компанією «Плагіат», яка надає доступ до сервісу [StrikePlagiarism.com](http://www.ksau.kherson.ua/files/_pologen/), що рекомендований МОН України та відповідно до діючого Положення. http://www.ksau.kherson.ua/files/_pologen/ Університет використовує зовнішню систему виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості [StrikePlagiarism.com](http://www.ksau.kherson.ua/files/_pologen/). Програма «StrikePlagiarism» (<http://surl.li/eoogzz>) використовується під час проведення експертизи дисертаційних робіт, які подаються на здобуття наукового ступеню до спеціалізованих вчених рад університету, а також у разі, коли кваліфікаційна робота аспіранта становить предмет розгляду Комісії з академічної доброчесності. В ХДАЕУ створено інституціональний депозитарій (<https://dspace.ksaeu.kherson.ua/>), що містить, зокрема повнотекстову базу кваліфікаційних робіт здобувачів освіти для протидії академічному плагіату й підвищення ефективності виявлення плагіату у роботах здобувачів. Додатковим інструментом перевірки академічної доброчесності є щорічна вибіркова перевірка кваліфікаційних робіт здобувачів освіти співробітниками Сектору забезпечення якості освіти, за результатами якої адміністрацією закладу вищої освіти приймаються відповідні управлінські рішення. Контрольні функції щодо дотримання академічної доброчесності покладається на Комісію з академічної доброчесності ХДАЕУ

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

ХДАЕУ реалізує системний підхід з популяризації академічної доброчесності, який поєднує інформаційно-просвітницькі заходи, інституційні механізми та практичні інструменти. Відповідно до Кодексу академічної доброчесності, всі учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися принципів доброчесної поведінки. Для цього ХДАЕУ регулярно проводить: роз'яснювальні заходи науковими керівниками, органами студентського самоврядування, Науковим товариством студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ХДАЕУ; обов'язкову перевірку всіх наукових робіт (статей, тез, дисертацій) на відповідність вимогам оформлення та цитування джерел; оновлення бази даних академічних текстів; анонімні опитування НПП і аспірантів Сектором забезпечення якості освіти. Електронне середовище відіграє ключову роль: на веб-сайті ХДАЕУ розміщено сторінку «Академічна доброчесність» (<https://surl.li/twigwy>), інструкції по використанню систем антиплагіату. Академічна доброчесність інтегрована в навчальний процес: НПП ілюструють її принципи на практичних прикладах, а завдання передбачають обов'язкову перевірку на оригінальність. Щорічні конференції з обговорення етичних аспектів досліджень залучають здобувачів до активного діалогу. Наукова бібліотека також реалізує заходи з популяризації академічної доброчесності, а інституційну підтримку забезпечують Комісія з академічної доброчесності та Комісія з етики та управління конфліктами, які надають консультації та приймають анонімні повідомлення про порушення

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

Відповідно до вимог Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин <https://surl.li/jprevdq> і Кодексу академічної доброчесності <https://surl.li/xjaeqt> за порушення принципів академічної доброчесності (плагіат, спонукання порушень академічної доброчесності здобувачами освіти, тощо) НПП можуть бути притягнені до дисциплінарної відповідальності відповідно до законодавства та/або академічної відповідальності, а здобувачі ВО - до академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із університету; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих пільг з оплати навчання; інші додаткові та/або деталізовані види академічної відповідальності за конкретні порушення академічної доброчесності, визначені спеціальними законами та окремими Положення ХДАЕУ. Згідно Положення про організацію атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в ХДАЕУ <https://surl.li/esaoul> Університет має право скасувати рішення разової СВР про присудження ступеня доктора філософії разі виявлення у дисертації та/або наукових публікаціях фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації незалежно від строку, що минув після присудження разовою СВР ступеня доктора філософії. Під час підготовки аспірантів заявленої ОНП серед учасників освітнього процесу проявів академічної недоброчесності не зафіксовано

6. Людські ресурси

Продемонструйте, що викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» та стандарту підготовки здобувачів ОНП «Економіка» третього (освітньо-наукового) ступеня вищої освіти всі викладачі мають наукові ступені кандидатів або докторів наук у галузі економіки, що засвідчує їх кваліфікацію на освітній програмі доктора філософії й гарантує надання здобувачам сучасних знань в галузі економіки (див. табл. 2). Крім того, НПП є активними учасниками наукових досліджень, публікують їх результати у фахових виданнях та виданнях, включених до наукометричних баз Scopus, WOS. Вони є авторами численних монографій, наукових статей, беруть участь у наукових конференціях, активізують і здобувачів

до публікаційної активності. Це дозволяє інтегрувати наукові здобутки у навчальний процес, що сприяє розвитку аналітичного та критичного мислення у аспірантів. Професійний досвід викладачів безпосередньо пов'язаний з дисциплінами, які вони викладають. Значна частина НПП має практичний досвід роботи у сфері економіки, фінансів, підприємництва, управління, стаж науково-педагогічної роботи не менше 15 років, що дозволяє поєднувати теоретичну підготовку з реальними практичними навичками, сприяє підвищенню якості освіти та формуванню професійних компетентностей у здобувачів. Впровадженню інноваційних підходів до викладання і формуванню глобального бачення в економіці у здобувачів впровадженню інноваційних підходів до викладання і формуванню глобального бачення в економіці у здобувачів сприяє і досвід співпраці НПП з міжнародними установами, участь у міжнародних проектах, публікації у закордонних виданнях. Для забезпечення актуальності знань і навичок, НПП регулярно підвищують кваліфікацію, проходять міжнародні стажування, беруть участь у професійних тренінгах, що дозволяє їм постійно оновлювати та вдосконалювати свої професійні знання і викладацькі методи (<https://www.ksau.kherson.ua/ipo/infokval.html>). Професійний рівень НПП, залучених до реалізації ОНП, дозволяють забезпечити високу якість навчання та досягнення заявлених результатів навчання. Система внутрішнього гарантування якості освіти передбачає регулярний моніторинг ефективності викладання, включаючи зворотний зв'язок від здобувачів, що дозволяє своєчасно корегувати зміст та методику викладання <https://surl.li/knjacs>

Продемонструйте, що процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Конкурсний добір НПП ОП на вакантні посади в ХДАЕУ здійснюється відповідно до Положення про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними контрактів (<https://bit.ly/3lth8NQ>). Обрання на вакантні посади НПП проводиться на конкурсній основі, на засадах: відкритості, гласності, законності, рівності прав претендентів. Оголошують вакансії з детальним описом вимог до кандидатів. Претендент подає до НМВ та відділу кадрів Перелік документів на заміщення вакантних посад. Процедура конкурсного добору викладачів складається з кількох етапів, одним з яких є обговорення претендента на заміщення вакантної посади на засіданні кафедри з точки зору його професійної кваліфікації та фахової компетентності для викладання на ОП. Для проведення конкурсу на заміщення вакантних посад ЗВО створюється конкурсна комісія. Прозорість проведення конкурсного відбору забезпечується чіткою формалізацією вимог до претендентів та регламентацією самого процесу, що супроводжується публікацією інформації на сайті ЗВО та, у визначених випадках, у друкованих засобах масової інформації. Кадрова комісія оцінює професійні якості претендентів за ключовими критеріями - вивчається його професійна активність за переліком вимог Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності та її відповідність для викладання конкретних ОК на ОНП. Якість освітньої діяльності визначається також за результатами рейтингового оцінювання діяльності НПП

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

У процесі реалізації ОНП до проведення аудиторних занять залучаються найкращі вітчизняні та іноземні професіонали бізнесу та громадського сектору для викладання окремих тем лекційних, практичних занять, проведенні навчальних тренінгів на безоплатній основі. Зокрема, це участь здобувачів ступеня «доктор філософії» у засіданнях Школи аграрного лідера, де спікерами були: Кедровський О.Ю. - директор ДНЗ «Білозерське професійно-технічне училище № 6» і Мажора Н.М. - викладач економіки ДНЗ «Херсонське вище професійне комерційне училище» (<http://surl.li/ajwda>); Алла Ракша - начальник відділу комунікацій, інформаційних технологій, документального забезпечення та внутрішнього контролю Регіонального відділення Фонду держмайна в Херсонській області, АР Крим та м. Севастополь (<http://surl.li/ajwdc>). У рамках реалізації Меморандуму про співпрацю з Університетом штату Огайо (США) директором школи оподаткування Barry Ward проведені відкриті гостьові лекції з Оподаткування й питань академічної доброчесності (<http://surl.li/ajwde>). У гостьовій лекції з дисципліни «Інноваційна економіка» були задіяні фахівці - практики: к.т.н., доцент, генеральний директор «ПАТ «НВП «Радій» Бегун А.П., економіст, консультант із зовнішньоекономічних питань ТОВ «Феросплав-стандарт» Васильєва О. М. та керівник ГО Кіровоградської обласної сільськогосподарської дорадчої служби Гліжинський В. Д. <http://surl.li/mhibh>. Співпраця зі стейхолдерами є системною й допомагає імплементувати елементи дуального навчання

Яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Для стимулювання професійного розвитку викладачів в університеті діє Положення про підвищення кваліфікації та Положення про рейтингове оцінювання наукової та інноваційної діяльності науково-педагогічних працівників. ННЦ «ІПОД» університету планує, організовує та контролює підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу, постійно інформує НПП про можливі програми стажування та проекти (<http://surl.li/bdjqd>). Зокрема, НПП, що реалізують ОНП проходили підвищення кваліфікації на базі НУБіП України ННІ післядипломної освіти, м. Київ за темою: «Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності» (Скрипник С.В., Лобода О.М.), Prometheus. Національний університет «Києво-Могилянська академія», 2020 р. за темою: «Наукова комунікація в цифрову епоху» (Кан О.Ю.). Поліпшення педагогічної майстерності відбувається шляхом зарубіжного стажування: Скрипник С.В., Кан О.Ю. - Міжнародне науково-педагогічне стажування Краків (Польща). Fundraising and organization of project activities in educational establishments: european experience», 2023-2024, Варнавська І.В. – European Academy of Sciences and Research “Introduction to Systematic Review”, Hamburg, 2022; Лобода О.М. - Науково-дослідний Інститут Люблінського науково-технологічного парку та IESF «Міжнародна фундація науковців та освітан», 2023-2024pp. за

Наведіть конкретні приклади заохочення розвитку викладацької майстерності

Система матеріальних і моральних заохочень НПП регламентована Статутом, Колективним договором, Положенням про рейтингове оцінювання наукової та інноваційної діяльності НПП. Преміюють НПП за досягнення високих результатів у навчальній, методичній, науковій, виховній роботі наприкінці року, також гарантована щомісячна доплата 10% НПП за результатами особистого рейтингу (більше 200 балів). Результати рейтингу НПП використовують для прийняття рішень про подання до нагородження (Грановська В.Г. - Грамота ВР України, 2023 р.; Скрипник С.В. – Грамота ХДАЕУ, 2022 р.; Лобода О.М. - Почесною грамотою Голови обласної адміністрації, 2020 р.; Варнавська В.В. – Подяка МОН, 2024 р., Подяка Голови обласної ради, 2024 р., Подяка ХДАЕУ, 2024 р.; Чепок Р.В. – Подяка ХДАЕУ, 2024 р.; Акімова Н.В. – Подяка ХДАЕУ, 2024 р.; Главацька Ю.Л. – Грамотою управління освіти і науки Херсонської ОДА; Почесною грамотою Голови облради; Подякою Міністра МОН України; Подякою Херсонського академічного ліцею імені О.В. Мішукова; Почесною грамотою Голови облради). НПП можуть безкоштовно публікуватися у фаховому збірнику ТНВ. Викладачі мають право на гарантії і компенсації відповідно до законодавства України під час підвищення кваліфікації чи стажування

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином навчально-методичне забезпечення, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) ОП забезпечують досягнення визначених ОП мети та програмних результатів навчання

ХДАЕУ має потужну матеріально-технічну базу, яка забезпечує якість освітнього процесу здобувачів вищої освіти. Площа навчальних приміщень - 27230 кв.м, До матеріально-технічної бази входять 5 навчальних корпусів загальною площею 34783 кв.м., наукова бібліотека загальною площею 1050 кв.м (у т.ч. 93,6 кв.м - читальна зала); три спортивних зали загальною площею 1347,7 кв.м., стадіон площею 6400 кв.м, ідальня, актові зали площею 612 кв.м, 3 науково-дослідні лабораторії. Загальний фонд бібліотеки з комплектується згідно з навчальними планами Університету і становить 1 млн примірників, з них підручників і навчальних посібників – понад 300 тис., наукової літератури – понад 604 тис. Освітні процеси забезпечені методичними матеріалами, підручниками, науковою літературою, які систематично оновлюються. На комп'ютерне обладнання встановлено ліцензійне програмне забезпечення (Windows, MS Office, Mathcad Prime 4,0, Бітрікс24, BAS). Комп'ютери підключені до мережі Інтернет. Здобувачі мають безкоштовний доступ до сучасних баз даних (Scopus, Web of Science) та електронних ресурсів бібліотек, які регулярно поповнюються актуальними науковими виданнями. Формування фінансових ресурсів здійснюється за рахунок загального, спеціального фондів та інших джерел. Фінансова звітність та розрахунки розміщені у вкладці Публічна інформація (<http://www.ksau.kherson.ua/pb.html>). Детальна інформація про стан матеріально-технічного забезпечення наведена у звіті ректора

Продемонструйте, яким чином заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

В ХДАЕУ забезпечено вільний доступ усіх учасників академічної спільноти та НПП до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для провадження освітньої, викладацької та наукової діяльності у межах програми, що акредитується. Здобувачі мають можливість безоплатно користуватися інфраструктурою та інформаційними ресурсами закладу. Кожний здобувач обирає наукового керівника - доктора наук або, за рішенням Вченої ради університету, кандидата наук. Науковий керівник здійснює наукове керівництво виконанням наукових досліджень, індивідуального плану. Задля виявлення і врахування потреб здобувачів вищої освіти в Університеті проводяться щосеместрові опитування щодо якості організації освітньої діяльності при вивченні навчальних дисциплін відповідно до Положення про анкетування <https://cutt.ly/kEjHqak>. Анкетування передбачає опитування про рівень викладання навчальних дисциплін, якість проведення викладачами занять, використання ними інноваційних технологій. Результати анкетування оприлюднюються на сайті Університету <https://surl.lu/gdaoac>. Функціонує Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених (<http://www.ksau.kherson.ua/rmv.html>), на засіданнях якого обговорюються потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, виносяться пропозиції до керівництва університету щодо їх задоволення

Опишіть, яким чином освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

У ХДАЕУ створене освітнє середовище, яке комплексно задовольняє потреби та інтереси здобувачів і гарантує безпеку їх життя, фізичного та ментального здоров'я для життя та здоров'я згідно з Статутом. Безпечність освітнього середовища досягається відповідністю будівель, споруд, обладнання, транспортних засобів вимогам їх безпечної експлуатації, підтвердженим відповідними актами та іншими документами, що визначають їх технічний стан; дотриманням санітарних норм у місцях проведення навчальних занять та проживання здобувачів відповідно діючої системи охорони праці та техніки безпеки. Безпекові умови забезпечують системи протипожежного захисту і охорони території, відповідний санітарно-технічний стан приміщень і виробничої санітарії. Медичне обслуговування проводить КНП «Херсонська міська клінічна лікарня імені Афанасія і Ольги Тропіних» (первинна і

вторинна медична допомога здобувачам, НПП, співробітникам). Для підтримки ментального здоров'я та психологічного комфорту функціонує психологічна служба <http://surl.li/ajwea>, яка надає індивідуальні консультації, проводить зустрічі, тренінги зі стресостійкості, превентивні заходи для недопущення проявів фізичного, психологічного та інформаційного насильства серед учасників освітнього процесу, забезпечує анонімну підтримку <http://www.ksau.kherson.ua/ksau/news/10143-2024-02-21-9.html>. Освітній процес урахує принципи гнучкості: індивідуальні навчальні плани, можливість дистанційного навчання та зворотний зв'язок з викладачами

Опишіть, яким чином заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою.

ХДАЕУ забезпечує комплексну підтримку здобувачів ОНП «Економіка» через взаємопов'язану систему освітніх, організаційних, інформаційних, консультативних та соціальних заходів, турботу про фізичне і ментальне здоров'я. Планування та організацію всіх видів підтримки здобувачів ВО здійснюють: кафедри економічного факультету, відділ аспірантури та докторантури, психолог, наукова бібліотека. Освітня підтримка передбачає застосування студентоорієнтованого підходу в навчанні; якісне навчально-методичне забезпечення освітнього процесу; використання інноваційних педагогічних технологій; доступ до сучасних бібліотечних ресурсів, електронних навчальних платформ та консультації з викладачами і науковими керівниками. Організаційна підтримка полягає в забезпеченні потреб здобувачів з надання освітніх послуг; можливості дистанційного навчання та створенні належних матеріально-технічних, навчально-методичних умов навчання та дослідницької діяльності; здійснення моніторингу якості освіти. Інформаційна підтримка забезпечується через офіційний веб-сайт, освітній портал, інформаційні стенди, де публікуються актуальні дані про навчальний процес, наукові заходи та можливості для здобувачів, безперешкодний доступ до міжнародних баз даних Scopus та Web of Science. Консультативна підтримка здобувачів реалізується через системи офлайн й онлайн-консультацій для оперативного задоволення освітніх, організаційних та соціальних потреб студентів, питань академічної доброчесності, публікаційної етики, постійний доступ до психологічної служби. Соціальна підтримка здобувачів реалізується через призначення державної стипендії у разі зарахування на навчання з відривом від виробництва за державним замовленням; програми матеріальної допомоги, проживання в гуртожитку. Для підтримки фізичного здоров'я функціонує спортивна інфраструктура (зали, майданчики). Піклування про ментальне здоров'я включає індивідуальні і групові консультації з психологом, тренінги зі стресостійкості, розвитку самоорганізації і управління часом, створення безпечного середовища взаємної поваги. Відповідність рівня організаційної, консультативної, соціальної та підтримки фізичного та ментального здоров'я обговорюються Науковим товариством студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених, виходячи із потреб та інтересів здобувачів. Через Скриньку довіри виносяться пропозиції керівництву ХДАЕУ, які розглядаються і закріплюються відповідними рішеннями. Функціонують корпоративні інструменти на платформі Google (корпоративна пошта, хмарні технології зберігання файлів, форми опитування), платформа Moodle, інформаційні ресурси репозитарію, сервіси архівації та накопичення із базами наукових і методичних робіт у відкритому доступі (електронний архів DSpace). Активними є зовнішні соціальні платформи: сторінки Facebook, відео канал Youtube, Instagram, Telegram. Результати анкетування засвідчили здебільшого дуже високий рівень задоволеності здобувачів вищої освіти всіма видами підтримки

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

У ХДАЕУ створені умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що передбачено Положенням про організацію інклюзивної освіти осіб з особливими освітніми потребами (<http://surl.li/aiuap>) і включає архітектурну доступність, спеціальне технічне забезпечення, постійну психологічну та соціальну підтримку. У ЗВО створено безперешкодний доступ до будівель, навчальних аудиторій та іншої інфраструктури для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Входи до корпусів університету та гуртожитків оснащені пандусами і кнопками виклику допоміжного персоналу; обладнані спеціальні туалетні кімнати; нанесене маркування першої та останньої сходинки смугою абразивного матеріалу яскраво жовтого кольору; місця загального користування позначено вказівниками зі шрифтом Брайля. У 2021 р. в головному корпусі змонтовано підйомник для осіб з особливими освітніми потребами, що дає можливість використовувати навчальні аудиторії другого поверху головного корпусу. Для осіб, які потребують додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі створені достатні умови для реалізації права на освіту - виконання наукової складової ОНП може проходити за індивідуальним графіком відвідування аудиторних занять. На ОНП здобувачі з особливими освітніми потребами не навчалися

Продемонструйте наявність унормованих антикорупційних політик, процедур реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ХДАЕУ діють чітко врегульовані антикорупційні політики та процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання та інших конфліктних ситуацій, які послідовно застосовуються під час реалізації ОНП «Економіка», зокрема Положення про Комісії з академічної доброчесності і університетську Комісію з етики та управління конфліктами <https://surl.li/opjgmd>, Кодекс академічної доброчесності <https://surl.li/xjaeqt>, Антикорупційна програма ХДАЕУ на 2024-2026 роки <https://surl.li/cc/vhvoad>, Політика гендерної рівності ХДАЕУ <https://surl.li/nlifdj>, які узгоджені із Статутом ХДАЕУ. Документи є доступними для всіх учасників освітнього процесу, в них визначено комплексний підхід до процедур запобігання, реагування і врегулювання випадкам цькування, дискримінації, сексуального домагання та інших конфліктних ситуацій, послідовність їх дотримання

ЗВО. Ці політики забезпечують етичне, безпечне та справедливе середовище для всіх учасників освітнього процесу. Відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» здійснюються дії, спрямовані на недопущення виникнення подібних ситуацій: розроблений механізм повідомлення про корупційні дії, за необхідності - призначення служби підтримки та розслідування випадків порушення, визначені дисциплінарні санкції щодо порушників, конфіденційність процедур та підтримку постраждалих осіб. У разі виникнення подібних скарг вони розглядаються на спеціалізованих засіданнях, де приймаються відповідні рішення щодо запобігання та протидії корупції. Для інформування працівників та здобувачів відповідна інформація розміщується на офіційному веб-сайті Університету <http://www.ksau.kherson.ua/restr-2.html>. Здобувачі та працівники ознайомлюються з ними під час вступного інструктажу, а також через регулярні інформаційні кампанії. Університет забезпечує навчання та роботу, які є вільними від дискримінації, сексуальних домагань, експлуатації та залякувань. Конфліктних ситуацій, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією, корупцією під час реалізації за ОНП зафіксовано не було

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі на своєму вебсайті

Принципи та процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регламентуються ЗУ «Про вищу освіту», внутрішніми нормативними документами ХДАЕУ (http://www.ksau.kherson.ua/files/_pologen/). ХДАЕУ дотримується визначених процедур. З цією метою робочою групою створюється проект ОП, який виноситься на публічне Громадське обговорення ОП <https://surl.li/rkkecr> на сайті ЗВО. Протягом 30 днів надходять відгуки від широкого кола зацікавлених осіб на електронну пошту гаранта, зауваження та пропозиції, які узагальнюються. Розроблення змін до ОНП на підставі доведених до нього мотивованих пропозицій здійснює гарант. До визначених процедур, обговорення долучаються представники роботодавців, здобувачі ВО <http://surl.li/mhiah>, інші учасники академічної спільноти та стейкхолдери <http://surl.li/mhics>, відбувається рецензування, розгляд пропозицій та зауважень, внесення змін до ОНП. Наступним етапом відбувається її ухвалення на розширеному засіданні робочої групи (протокол №3 від 27 квітня 2023 р.), схвалення методичною комісією економічного факультету ЗВО, рекомендація вченою радою ЕФ (протокол № 10 від 30 травня 2023 р.), погодження з начальником навчально-методичного відділу 25.05.2023 р. та першим проректором, проректором з науково-педагогічної роботи 26.05.2023 р. Далі ОНП затверджується Вченою радою ЗВО (протокол № 7 від 30 червня 2023 р.) і вводиться в дію Наказом ректора (наказ № 22-ОД від 30.06.2023 р.). ОНП оприлюднено на сайті ХДАЕУ

Яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Перегляд ОП відбувається не рідше 1 разу на два роки з урахуванням: змін нормативних документів МОН України; змін до державних, галузевих вимог з підготовки фахівців; нових можливостей для забезпечення професійної підготовки здобувачів за ОНП; потреб та інтересів здобувачів вищої освіти та стейкхолдерів; результатів моніторингу якості освіти; інноваційних процесів в освіті. Підставами для оновлення ОНП були висновки акредитаційної експертизи, ініціатива і пропозиції гаранта ОНП, НПП, які її реалізують; рекомендації стейкхолдерів, академічної спільноти, результати оцінювання якості ОНП. В результаті моніторингу нормативно-правової бази, побажань стейкхолдерів, в ОНП відбулися наступні зміни: 1) оновлено склад робочої групи; 2) оновлено компетентності та результати навчання згідно оприлюдненого Стандарту вищої освіти; 3) відповідно до змін в Класифікаторі професій ДК 003:2010 (наказ Міністерства економіки України від 25.10.2021 р. № 810) скоригований розділ ОНП щодо придатності до працевлаштування здобувачів ВО; 4) розширено та скориговано окремі теми ОК; 5) розширено Каталог вибіркових компонентів ОНП. Процедура перегляду змісту ОНП передбачає врахування можливих змін дослідницьких інтересів аспірантів кожного року вступу. Критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм, формуються як результати зворотного зв'язку з НПП, аспірантами і роботодавцями, як наслідок прогнозування тенденцій розвитку галузей знань та потреб суспільства. Висловлені аспірантами пропозиції враховані для удосконалення окремих тем з дисциплін: «Методологія й організація наукових досліджень та академічне письмо», «Філософія науки та академічна етика», «Студії з економіки». За пропозицією стейкхолдерів та гаранта відкориговано зміст і назву ОК «Студії з економіки», що пов'язано з поглибленим формуванням фахової підготовки аспірантів. Моніторинг здійснюється відділом аспірантури та докторантури, з деканатом економічного факультету, фахівцями кафедр, стейкхолдерами, здобувачами вищої освіти, членами студентського самоврядування та ін. (протоколи робочої групи № 1 від 28.02.2023 р., № 2 від 24.03.2023 р., № 3 від 27.04.2023 р.). Моніторинг ОП здійснюють шляхом опитування (анкетування) здобувачів освіти, працевлаштувачів та інших зацікавлених сторін; аналізу результатів оцінювання досягнень здобувачів; порівняння з ОНП суміжних спеціальностей та ОП інших ЗВО, в тому числі закордонних. ОНП, що акредитується, була переглянута й модернізована, результати яких відображені у відповідних структурних елементах ОНП

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх пропозиції беруться до уваги під час перегляду ОП

Здобувачі активно залучені до процесу складання і періодичного перегляду ОНП та процедур забезпечення її якості у складі робочої групи. Їх думка врахована при формуванні переліку компетентностей, РН, а також ОК, що їх забезпечують; шляхом анкетування щодо змісту ОК, якості викладання, відповідності матеріалів сучасним

викликам та практичним потребам; вибору дисциплін з вибіркової складової ОНП тощо. Результати анкетування <https://surl.lu/gdaoas> розглянуті під час засідань робочої групи й затверджені на засіданнях Вченої ради. Висловлені пропозиції враховані та прописані в протоколах засідань Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ХДАЕУ. Під час зустрічей з гарантом та робочою групою здобувачі внесли пропозиції з удосконалення ОП та процедур забезпечення її якості. Так враховані пропозиції Станкової А. щодо розширення тем з інформатизації, електронних засобів комунікації, інноваційного типу розвитку економіки, Смірнова Д. - щодо регіональних особливостей міжнародного бізнесу в ОК «Студії з економіки»; Обновленської О. - стосовно щорічного перегляду каталогу вибірових компонент ОНП з урахуванням наукових інтересів здобувачів кожного року навчання, пропозиція Баруліної І.Ю. - у моделі формування індивідуальної освітньої траєкторії навчання, її залучено до проведення аудиторних занять на нижчих рівнях вищої освіти, що дозволяє всебічно розвивати й набувати аспірантам широкого спектру soft skills

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП?

Студентське самоврядування ХДАЕУ представлене студентським парламентом <https://surl.lu/oqktxv>, бере безпосередню участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОНП шляхом надання пропозицій з організації освітнього процесу, соціально-побутових та інших проблем адміністрації ЗВО; представляє інтереси здобувачів на засіданнях вченої ради факультету, ХДАЕУ. Одними з основних завдань органів студентського самоврядування є сприяння навчальній, науковій та творчій діяльності здобувачів, підвищенню якості освітньої послуги. Студентський парламент співпрацює з Науковим товариством студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених <https://surl.li/gtfxws>, існує як дорадчий орган університету, покликаний сприяти формуванню умов для розкриття наукового та творчого потенціалу молодих вчених, реалізації їх професійних, інтелектуальних та соціально-побутових інтересів та прав. Наразі Голова Наукового товариства Алещенко Л.О. та її заступниця Ненько О.І активно залучені щодо процедур внутрішнього забезпечення якості ОНП, інформування, консультування та інших процедур забезпечення якості ОНП. Пропозиції за результатами анкетування вносяться безпосередньо гаранту чи за посиланням на сайті/або особисто. На засідання робочої групи (протокол № 5 від 19.05.2021 р.) були внесені пропозиції щодо розширення Каталогу вибірових дисциплін, які вдосконалюють фахові компетентності із урахуванням галузевого і регіонального контексту

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

ХДАЕУ з 2018 р. співпрацює на постійній основі з Радою роботодавців, представники якої залучені до процедури періодичного перегляду ОНП та забезпечення її якості шляхом залучення до групи розробників та рецензентів (http://www.ksau.kherson.ua/files/_pologen/). Роботодавці беруть участь у моніторингу якості ОНП під час спільних семінарів, круглих столів, роботи Школи аграрного лідера; надають інформацію стосовно вимог ринку праці, прогнозування розвитку галузі та регіону, що в подальшому відображається в процесі перегляду, оновлення, вдосконалення ОНП. Обмін думками щодо змісту, якості та реалізації ОНП «Економіка» відбувається під час проведення наукових заходів в університеті і за його межами (під час роботи над госпдоговірною науковою тематикою - аспіранти Бабута Р., Климовський Р., Кольцов В., Сільченко В., Корж В., Рубаненко І., Борисов Є.) на нарадах з представниками роботодавців та органів державного управління). Зокрема здійснюється комплексне співробітництво із ХФ КБ АТ «Приватбанк», АТ «Райффайзен Банк Аваль», ТОВ «Фінансова компанія ЕЛІТ-ФАКТОР», СТОВ «Берегиня», ГУ ПФ України в Херсонській області, ТОВ «Феросплав – стандарт». Основною процедурою оцінки якості ОНП є онлайн-опитування, інтерв'ювання стейкхолдерів. Працедавці долучаються до освітнього процесу, надають свої рекомендації з удосконалення навчальних дисциплін, уточнення тематики дисертаційних досліджень для максимального наближення змісту їх підготовки до наукових та виробничих потреб

Опишіть практику збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП (зазначте в разі проходження акредитації вперше)

ХДАЕУ реалізує практику зворотного зв'язку із випускниками щодо траєкторії працевлаштування та кар'єри. З цією метою долучаються випускники (Дні відкритих дверей, День випускника, Дні кар'єри) та роботодавці (семінари, виїзні заняття тощо). У ЗВО функціонує Центр кар'єри <https://surl.li/akuhnj>, який сприяє працевлаштуванню здобувачів, координує налагодження зворотного зв'язку з випускниками, здійснює комунікацію з роботодавцями. Надаються безкоштовні консультації при написанні резюме, формуванні навичок ефективної самопрезентації, підготовці до співбесіди з працедавцем <https://surl.li/ggnoug> тощо. На офіційному сайті ХДАЕУ у розділі «Пошук роботи» постійно оновлюється інформація про вакантні посади. Науково-технічний відділ забезпечує консультаційну та технічну підтримку проходження закордонного стажування для молодих науковців, що стимулює участь у різноманітних грантових проектах, сприяє вибору кар'єрного шляху. На щорічному Дні кар'єри роботодавці надають інформацію про відкриті вакансії, спеціалізовані програми набору молодих спеціалістів, стажування, практики. Випускники шляхом онлайн-анкетування надають пропозиції з удосконалення ОНП. Наукові керівники підтримують тісний зв'язок із колишніми аспірантами і здійснюють неформальний моніторинг їх подальшого наукового шляху. ОНП «Економіка у 2024 р. отримала умовну (відкладену) акредитацію в умовах воєнного часу. За ОНП захистилися Баруліна І.Ю. та Алещенко Л.О. й працюють на посаді старших викладачів в ХДАЕУ

Продемонструйте, що система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійсненого через опитування заінтересованих сторін

Система забезпечення якості у ХДАЕУ регулюється Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та

якості вищої освіти <https://surl.li/ogvayw> й спрямована на виявлення недоліків в освітньому процесі та розробки заходів щодо їх усунення. На рівні кафедр та факультету здійснюється контроль діяльності НПП, заслуховування, обговорення та прийняття рішень на засіданнях кафедр; вченої ради факультету щодо затвердження основних нормативних документів з реалізації ОНП. На рівні університету Сектор забезпечення якості освіти здійснює анкетування, моніторинг щодо виконання прийнятих рішень. У ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час реалізації ОНП «Економіка» групою її розробників було проведено перегляд ОК з позицій необхідності забезпечення компетентностей відповідними ОК, що розширюють комунікативні РН. За результатами моніторингу нормативно-правової бази (зміни у НРК, оприлюднення Стандарту вищої освіти, зміни в Класифікаторі професій ДК 003:2010), побажань стейкхолдерів, в ОНП відбулися наступні зміни: 1) оновлено склад робочої групи; 2) оновлено компетентності та результати навчання; 3) скориговано підрозділ ОНП «Працевлаштування випускників»; 4) розширено та скориговано окремі теми ОК; (виходячи із сучасних мовних, світоглядних, фахових тенденцій); 5) поліпшено якість навчально-методичного забезпечення дисциплін на освітніх платформах. Реакція системи забезпечення якості освіти університету спрямована на усунення виявлених недоліків і передбачає моніторинг якості освіти шляхом анкетування здобувачів ВО; періодичного перегляду ОНП; забезпечення публічності інформації про ОНП, врахування пропозицій роботодавців, здобувачів та академічної спільноти тощо. Враховуючи зміни, що відбулися в системі підготовки здобувачів у зв'язку з оприлюдненням Стандарту ВО, відділом аспірантури та докторантури, кафедрами та науковими керівниками ведеться постійна робота з підготовки здобувачів до виконання ними нововведень і на ОНП. При розробці проєкту ОНП на 2023 р. вжито такі заходи: удосконалено систему он-лайн опитування здобувачів; наповнено освітню платформу DSpace, веб-середовище Moodle; розроблені силабуси навчальних дисциплін; підвищена активність НПП щодо публікацій в фахових збірниках та журналах, що входять до міжнародних наукометричних баз даних. Сектор забезпечення якості освіти і навчально-методичний відділ проводять наради-семінари з НПП та гарантами ОНП з покращення якості освіти за ОНП. НПП беруть активну участь у вебінарах-тренінгах Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Здійснений черговий перегляд переліку вибіркового дисциплін, визначено 3 дисципліни вибіркової компоненти по 5 кредитів кожна, враховані галузеві тенденції розвитку аграрної економіки та наукові інтереси здобувачів. Зміст ОНП удосконалений та посилено акцент на студентоцентрованому принципі навчання шляхом забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії навчання

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та рекомендації з останньої акредитації та акредитації інших ОП були враховані під час удосконалення цієї ОП?

Результати зовнішнього забезпечення якості ВО освіти є важливим інструментом удосконалення ОНП та системно враховуються ХДАЕУ в процесі її оновлення. Під час перегляду й модернізації ОНП 2021 р., яка акредитувалася, враховані рекомендації експертної групи в частині розміщення Проєкту ОНП 2023 р. у вкладці «Громадське обговорення освітніх програм», що дозволило врахувати пропозиції різних стейкхолдерів в ОНП. Враховуються і рекомендації результатів акредитації інших ОП. До Положення про освітні програми внесені зміни щодо обов'язковості залучення до самообстеження та модернізації освітніх програм представників роботодавців, зовнішніх експертів (з університетської спільноти і сфери професійної діяльності), здобувачів (п.4.2, п.5.2). Оновлення складу розробників ОНП 2023 р. відбулося за рахунок ротації здобувачів поточного року навчання. Так до складу групи розробників ОНП включено здобувачів Баруліну І.Ю. і Станкову А.С. Розширено зміст питань анкет та змінено формат опитування за допомогою онлайн-анкетування. В ХДАЕУ робиться великий акцент саме на особисті спілкування зі здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня під час визначення їх потреб з гарантом та науковими консультантами, НПП, які забезпечують викладання на ОНП. Здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня протягом року долучалися до роботи «Школи аграрного лідера» <http://surl.li/ahbio>, Ради роботодавців. Розширено склад Ради роботодавців представниками громадських організацій, органів державного управління, місцевого самоврядування (Бутрій Д.С. Перший заступник голови Херсонської обласної державної адміністрації, Литвиненко Г.І. Заступник начальника організаційного відділу виконавчого апарату Херсонської обласної ради, Заболотний О.В., начальник управління молоді та спорту Херсонської міської ради). Центром кар'єри ХДАЕУ здійснюється підтримання контактів з випускниками та відслідковується їх професійне зростання, надаються відомості щодо вакантних посад та можливого працевлаштування випускників аспірантури іншими регіональними закладами. Усунуто недолік щодо впровадження вимог внутрішніх нормативних документів, зокрема, Положення про силабус. Подальша акредитація ОНП 2022 -2024 рр. проводилася за спрощеною процедурою, зауваження не надавалися. В ХДАЕУ проводиться системна робота щодо підвищення ефективності співробітництва між рівнями внутрішнього забезпечення якості освіти (здобувачі, кафедри, факультети, ректорат і Сектор забезпечення якості освіти, наглядова рада) та включення до цих рівнів зовнішніх стейкхолдерів. На офіційному вебсайті закладу вищої освіти оприлюднюються рішення про акредитацію або відмову в акредитації освітньої програми, експертний висновок відповідної ГЕР, звіт експертної групи впродовж 10 робочих днів після прийняття рішення Національним агентством

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП

Змістовність залучення учасників академічної спільноти до процедур системи внутрішнього забезпечення якості ОНП прослідковується через системну взаємодію на всіх етапах її розробки, реалізації та оновлення, зокрема під час моніторингу, періодичного перегляду ОНП, а також обговорення ОНП на засіданнях кафедр, вченої ради факультета, науково-методичної ради Університету, наукових та методичних заходах; популяризації дотримання принципів академічної доброчесності. Систематично проводиться робота щодо ознайомлення учасників академічної спільноти з новими вимогами щодо якості освіти та процедур її забезпечення. ХДАЕУ залучає учасників академічної спільноти до: проведення оцінювання та періодичного перегляду ОНП із залученням стейкхолдерів; оцінювання якісних результатів навчання шляхом проведення анкетування; підвищення кваліфікації НПП; забезпечення дієвої

системи превентивних заходів щодо академічної недоброчесності у ході освітнього процесу. НМВ та Сектором забезпечення якості освіти ХДАЕУ проводяться періодичні роз'яснювальні семінари щодо особливостей оновлення ОНП, навчальних планів, робочих програм навчальних дисциплін та поширюється через корпоративну пошту інформація щодо оновлення нормативних документів. Щорічний перегляд робочих програм навчальних дисциплін забезпечує підвищення якості контенту освітніх компонент; викладачі кафедр постійно підвищують свою кваліфікацію, яка є невід'ємною складовою внутрішньої системи забезпечення якості ОНП

Продемонструйте, що в академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ХДАЕУ формується згідно з вимогами Європейських стандартів гарантії якості освіти (ESG). Підрозділи, що відповідають за здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти, діють в межах Положень, які забезпечують документальний супровід освітнього процесу, надають консультації щодо організації освітнього процесу, здійснюють контрольні заходи різного рівня. Культура якості освіти підкріплюється інституційними механізмами. Система ВЗЯОД в ХДАЕУ передбачає: визначення принципів і процедур забезпечення якості вищої освіти, анонімне анкетування здобувачів (координацію здійснює Сектор забезпечення якості освіти); здійснення моніторингу та періодичного перегляду ОП, забезпечення якості викладання (кафедри університету, Рада роботодавців, Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених, студентське самоврядування, науково-методична рада); забезпечення підвищення кваліфікації НПП (через ННЦ «Інститут післядипломної освіти та дорадництва» або самоініційовано); забезпечення публічності інформації (відділ технічних засобів навчання, інформаційного та програмного забезпечення, НМВ); функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату забезпечує наукова бібліотека за допомогою програми «StrikePlagiarism»

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюються права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Для виконання вимог ЗУ «Про доступ до публічної інформації» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>, Законом України «Про вищу освіту» <https://zakon.rada.gov.ua/go/1556-18>, «Про запобігання корупції» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18> та з метою залучення всіх учасників освітнього процесу до процесу забезпечення якості надання освітніх послуг, відкритості і прозорості прийняття рішень ХДАЕУ визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права і обов'язки всіх учасників освітнього процесу, які є доступними і дотримуються під час реалізації ОНП. Їх прозорість та доступність, а також обізнаність з ними учасників освітнього процесу за ОП забезпечується розміщенням документів на офіційному сайті ХДАЕУ. Документи, якими регулюються права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу в ХДАЕУ: Статут ХДАЕУ, Стратегія розвитку ХДАЕУ на 2024-2028 рр., Колективний договір ХДАЕУ на 2024=2026 роки <https://www.ksau.kherson.ua/pb.html>, Антикорупційна програма ХДАЕУ на 2024-2026 роки <https://surli.cc/vhvoad>, Положення про організацію освітнього процесу <https://surli.lu/ffevud>, Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук <https://surli.li/zxiproe>, Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин <https://surli.li/jpevdq> Всі документи розміщені у відкритому доступі на офіційному сайті ХДАЕУ

Наведіть посилання на вебсторінку, яка містить інформацію про оприлюднення ЗВО відповідного проєкту освітньої програми для отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

<http://surli.li/kfqjfu>

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі на своєму вебсайті інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

<https://www.ksau.kherson.ua/yakosv/%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F-%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%96%D1%85-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC.html>

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

Зміст ОНП відповідає науковим інтересам аспірантів через інтеграцію теоретичної підготовки, інструментів методології та практичної апробації знань. Складові ОНП забезпечують формування необхідних компетентностей, які здобуваються за допомогою оволодіння ОК та ВК. ВК, які аспіранти обирають самостійно з Каталогу дисциплін вільного вибору, враховують наукові інтереси кожного здобувача. ОК 04 та ОК 07 посилюють фахові компетенції, розвивають вміння виявляти і розв'язувати комплексні проблеми розвитку аграрної економіки та її галузей з урахуванням світових тенденцій, ін. ОК 1 посилює компетентності із загальнонаукового (філософського) світогляду та формує системний науковий та загальний культурний світогляд, зміцнює позицію щодо важливості дотримання академічної етики. ОК 02, ОК 06, ОК 08 формують компетентності із формування власного наукового стилю висвітлення матеріалів наукових досліджень, приймати науково обґрунтовані рішення, презентувати та обговорювати результати наукових досліджень. ОК 05 та ОК 09 дозволяють оволодіти комунікативними навичками, формують здатність до організації та здійснення освітнього процесу, навчання, виховання, передачі знань і критичного мислення. ОК 3 посилює компетентності володіння англійською мовою та презентації власних досліджень міжнародній спільноті. Навчальні дисципліни сприяють розширенню світогляду та вчать вести наукові дискусії та спілкуватися у сфері професійної тематики, готувати та презентувати результати наукового дослідження

Продемонструйте, що наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

Наукова діяльність аспірантів інтегрована в наукові напрями їх наукових керівників та відповідає пріоритетам досліджень кафедр і ХДАЕУ в цілому. Кожен науковий керівник має профілі досліджень Google academy, Publons, Scopus, Web of Science, публікаційну активність, участь у наукових проектах у галузі економіки, госпдоговірних темах, що забезпечує узгодженість тематики аспірантських досліджень з їхніми науковими інтересами. Наприклад, аспіранти, які досліджують аграрну економіку, працюють з науковими керівниками, що спеціалізуються на цій галузі, що гарантує поглиблене засвоєння методології та актуальних тенденцій. В підтвердження даної інформації на сайті університету розміщені матеріали щодо наукових публікацій керівників відповідно до тематики дисертаційних досліджень аспірантів <https://surl.li/mhzekd>

Продемонструйте здатність закладу освіти сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

ХДАЕУ діє відповідно до ЗУ «Про вищу освіту» та Постанови КМУ № 44 від 12.03.2022 р., забезпечений кваліфікованими науковими кадрами <https://surl.li/mhzekd>, серед яких доктори і кандидати наук з досвідом керівництва науковими дослідженнями та публікаціями в міжнародних наукових виданнях, що дозволяє сформувати разові спеціалізовані вчені ради (СВР) для розгляду й захисту дисертаційних робіт здобувачів ступеня доктора філософії, відповідно до встановлених вимог. Разові СВР формуються на основі індивідуальних запитів для кожного аспіранта. Університет здатний оперативно реагувати на нові виклики сучасних наукових тенденцій та формувати СВР, враховуючи специфіку досліджень здобувачів. Це включає й співпрацю з іншими науковими установами для забезпечення мультидисциплінарного підходу до оцінки дисертаційних робіт. ХДАЕУ демонструє успішний досвід формування таких рад, що підтверджується проведеними захистами, рішеннями разових СВР про присудження ступеня доктора філософії, наказами про видачу диплома доктора філософії та додатка до нього європейського зразка. Так, за наказом № 7/ОД від 13 лютого 2025 р. було створено разову СВР для захисту дисертації Баруліної І.Ю. <https://surl.li/orvxxh>, за наказом № 21/ОД від 29 квітня 2025 р. було створено разову СВР для захисту дисертації Алещенко Л.О. <https://surl.li/gzeiom>

Опишіть, як заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо).

ХДАЕУ в межах ОНП повною мірою надає можливість аспірантам для апробації і висвітлення результатів власних наукових досліджень на Регіональних, Всеукраїнських, Міжнародних наук.-практ. конференціях, семінарах, практичних вебінарах, відкритих лекціях та в межах виконання госпдоговірних тем. Матеріали їх проведення висвітлено на сайті ХДАЕУ <https://surl.li/ccvoznwt> Аспіранти регулярно залучаються до написання розділів колективних монографій. В 2020 р. з грузинськими партнерами видано міжнародну колективну монографію “Strategies of Socio-Economic Development and Mechanisms of their Implementation in the Conditions of Economic Uncertainty and Globalization Changes”, в 2024 р. – у партнерстві з ISMA University of Applied Sciences <https://surl.li/tbslbq>. У періодичному виданні ХДАЕУ категорії Б «Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка» <http://tnv-econom.ksauniv.ks.ua/> безкоштовно публікували результати досліджень аспіранти Баруліна І.Ю., Черепеня В.О., Кирчу Р.М., Тарашук Д.Є., Порорілий І.В., Сільченко В.В. Діяльність Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених <http://www.ksau.kherson.ua/rmv.html> спрямована на створення сприятливих умов для НДР та інноваційної діяльності студентів, аспірантів і молодих вчених університету, об'єднання їхніх зусиль для вирішення актуальних проблем сучасної науки. Сектор міжнародних відносин інформує про наявні грантові, дослідницькі можливості, міжнародні практики, пропозиції зі стажування <https://surl.li/sjqdrc>

Опишіть, як заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

ХДАЕУ приділяє велику увагу долученню аспірантів до міжнародної академічної спільноти. Здобувачі мають змогу публікувати результати наукових досліджень іноземною мовою у вітчизняних, закордонних та міжнародних періодичних виданнях з економічних спеціальностей; міжнародні стажування, підвищення кваліфікації (Баруліна І. проходила міжнародне підвищення кваліфікації «Неформальна освіта при підготовці магістрів та здобувачів доктора філософії (PhD) в країнах ЄС та в Україні», Польща, 2023 р., входила до складу розробників Проєкту «Простір» за Грантовою програмою Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «Мріємо та діємо»). Особливе значення в долученні аспірантів до міжнародної академічної спільноти відводиться структурному підрозділу ХДАЕУ – сектору міжнародних відносин <http://surl.li/aiudf>, в базі якого постійно оновлюється інформація про проходження міжнародних стажувань, практик та наукових конкурсів, пошук нових можливостей розвитку співробітництва з закордонними ВНЗ та науковими організаціями. ЗВО плідно працює за програмою Еразмус +. Результати співпраці на круглих столах, наукових семінарах та міжнародних конференціях висвітлені на сайті. ХДАЕУ продовжує багаторічну співпрацю з провідними університетами та науковими установами Ізраїлю, Азербайджану, Польщі, Данії, Болгарії, Франції, США, Китаю з якими заключено меморандуми про співпрацю (<http://surl.li/tmsk>)

Опишіть наявну практику участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються.

Наукові керівники здобувачів є керівниками і активними учасниками дослідницьких проєктів, що є важливою складовою їх професійної діяльності та частиною підготовки аспірантів. Їх результати висвітлюються в періодичних виданнях та знаходять практичне впровадження. Наприклад, на базі ХДАЕУ проваджується науково-дослідна робота на тему «Формування стратегії розвитку молодіжного підприємництва в умовах євроінтеграції як чинника соціально-економічної стабільності та безпеки України» (<http://www.ksau.kherson.ua/naukovods/ndr/4536-ndr5.html>) номер державної реєстрації 0119U100010, керівником проєкту є д.е.н. професор Кирилов Ю.Є., а одними із активних учасників є д.е.н. професор Грановська В.Г. Д.е.н. професор Грановська В.Г. є керівником науково-дослідної роботи на тему «Інноваційні форми туристичного бізнесу в умовах пріоритету збалансованого розвитку та економічного зростання» номер державної реєстрації 0120U101307. Перелік публікацій наукових керівників наведено на сайті університету. Результати дослідницьких проєктів впроваджуються у навчальний процес та практичну діяльність університету. Участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах відображається в публікації наукових статей та результатів досліджень у фахових, міжнародних виданнях, журналах, що індексуються у БД Scopus та WoS, монографіях. Впровадження результатів відбувається через співпрацю з бізнес-структурами, органами державного управління та місцевого самоврядування

Опишіть, як заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів)

Дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів забезпечена комплексною системою превентивних заходів, моніторингу та інституційних механізмів контролю. В ЗВО діє Кодекс академічної доброчесності ХДАЕУ <https://surl.li/xjaeqt>, який висвітлює моральні принципи та правила етичної поведінки для академічної спільноти. Вони є обов'язковими для всіх учасників освітнього процесу. Для моніторингу дотримання здобувачами, НПП та іншими працівниками моральних та правових норм Кодексу створені Комісії з академічної доброчесності і університетську Комісію з етики та управління конфліктами. В ХДАЕУ діють Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин <http://surl.li/kptnml> та Положення про перевірку наукових, навчально-методичних матеріалів на наявність плагиату <http://surl.li/nmjqtqu> Для наукових керівників та аспірантів передбачене обов'язкове ознайомлення з принципами академічної доброчесності під час укладення договірних зобов'язань та щорічні інструктажі; використання програмних засобів перевірки текстів наукових робіт на наявність запозичень (StrikePlagiarism); публікація наукових результатів у виданнях, які дотримуються міжнародних стандартів етики (рецензування, прозорість публікаційної політики). Також передбачена анонімна система повідомлення про порушення з гарантією захисту тих, хто повідомляє; проведення тренінгів з наукової етики, авторського права та коректного цитування

Опишіть, як заклад вищої освіти вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

З моменту введення в дію Кодексу академічної доброчесності ХДАЕУ <http://surl.li/ajwll> до нині, випадків порушень норм академічної доброчесності учасниками освітнього процесу не виявлено. Політика доброчесності ґрунтується на внутрішніх нормативних документах, таких як Кодекс академічної доброчесності <http://surl.li/ajwll>, Положення про перевірку наукових, навчально-методичних матеріалів на наявність плагиату <http://surl.li/nmjqtqu>, які визначають механізми попередження, виявлення та санкціонування порушень. Основні заходи включають: обов'язкову перевірку наукових доробків потенційних наукових керівників на наявність порушень академічної доброчесності перед затвердженням їх у якості керівників аспірантів; позбавлення права наукового керівництва осіб, які були визнані винними у порушеннях рішенням Комісії з академічної доброчесності: тимчасове або постійне залежно від тяжкості порушення; регулярний моніторинг публікаційної активності та наукової діяльності діючих наукових керівників для своєчасного виявлення можливих порушень; анонімну систему звітування про порушення академічної доброчесності, яка дозволяє повідомляти про підозрілу діяльність наукових керівників без ризику репресій; санкції для осіб, які повторили порушення академічної доброчесності після попередження, які можуть включати усунення від керівництва аспірантами, припинення трудових договорів. Ці заходи забезпечують ефективний захист академічної доброчесності й підтримують високі стандарти науки і освіти в ЗВО

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

ОП має суттєві сильні сторони: 1 Актуальність ОП зумовлена невизначеністю та мінливістю умов функціонування економічних систем різного рівня, що є підґрунтям нових наукових проблем, які становлять інтерес для дослідників; має крос-дисциплінарну специфіку, яка створює перспективну конкурентоспроможність професіоналів, формує загальні, професійні компетентності висококваліфікованих фахівців-науковців з економіки 2 Зміст ОП забезпечує формування сучасних професійних та наукових компетентностей шляхом забезпечення міждисциплінарної підготовки доктора філософії та побудови навчального процесу на основі практикоорієнтованого підходу, поглиблену фахову підготовку з економіки, зокрема, аграрної економіки, з використанням сучасних освітніх технологій 3 Основний фокус ОП направлений на підготовку висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців-науковців з економіки, що володіють дослідницькими, педагогічними, комунікативними, аналітичними, організаційними, підприємницькими навичками для аналізу, оцінки, моделювання і прогнозування економічних процесів в умовах глобалізації, невизначеності та турбулентності, здатних критично мислити 4 Орієнтованість ОП на наукові дослідження, які є практично спрямованими та цінними за теоретичними і методичними результатами, забезпечують формування системи нових знань через дослідницьку діяльність 5 Дисципліни загальнонаукової підготовки здобувачів поглиблюють фаховий світогляд, забезпечують високий рівень знань з широкого спектру питань загальної методології наукової роботи та базис для подальшої професійно-наукової діяльності, а дисципліни фахової підготовки – фундаментальну теоретичну та практичну базу в сфері сучасної економіки 6 Спрямованість ОП на інтеграцію теоретико-методологічних знань, які оптимально поєднують фундаментальні знання, практичну підготовку та науково-дослідницькі компетенції здобувачів 7 Забезпечення вільного доступу здобувачів до наукометричних баз WoS, Science Direct, Scopus, «PressReader», «SAGE», Journals for Free, Dspace та ін. для користування електронними періодичними фаховими науковими виданнями (в т.ч. англ. мовою), що реалізується участю бібліотеки у консорціумі ElibUkr «Електронна бібліотека України: створення Центрів знань в університетах України» 8 Особливість ОП - дослідницький характер з проведення комплексних наукових досліджень в галузі економіки, зокрема, аграрної економіки, з урахуванням сучасних наукових досягнень 9 Академічний потенціал ОП забезпечує високу ефективність навчально-наукового процесу, що нарощується завдяки підвищенню кваліфікації, високому рівню наукової та професійної активності, участі у конференціях, форумах, проектах, активному долученню роботодавців, зокрема через Школу аграрного лідера Слабкі сторони ОП: не повною мірою використані можливості неформальної освіти; відсутність фахових дисциплін, які викладаються іноземними мовами на систематичній основі; недостатній рівень участі здобувачів у програмах академічної мобільності та міжнародного стажування

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Перспективи розвитку ОП «Економіка» для підготовки здобувачів ступеня доктора філософії зі спеціальності 051 Економіка спрямовані на підвищення якості освіти, інтеграцію сучасних наукових досягнень, розширення міжнародної співпраці, підготовку фахівців, здатних впроваджувати глобальні економічні інновації, а саме: 1. Інтеграція воєнно-відновлювального аспекту у зміст дисциплін: вивчення економіки відбудови, управління кризовими ситуаціями, екологічної економіки та міжнародної фінансової допомоги 2. Цифровізація та дистанційні технології: розширення використання онлайн-платформ, симуляційних моделей економічних процесів, дата-аналітики для досліджень в умовах обмеженого доступу до традиційних ресурсів 3. Міжнародна кооперація: розвиток спільних дослідницьких проектів з європейськими університетами, онлайн-мобільність для аспірантів, запрошення іноземних фахівців до викладання дисциплін ОП, інноваційних курсів, обміну науковим досвідом, академічного обміну у сфері реалізації освітньо-наукових програм, стажування викладачів тощо, а також фахівців з бізнесу, органів державної влади та місцевого самоврядування. 4. Впровадження системного викладання навчальних дисциплін, зокрема фахових, іноземними мовами для посилення фахових та мовленнєвих компетентностей з метою підвищення рівня презентації результатів наукових досліджень, зміцнення бази обґрунтування економічних рішень. 5. Розвиток практикоорієнтованих складових, зокрема розробка механізму впровадження дуальної форми освіти для інтеграції теоретичних знань з практикою. 6. Більш активна участь у грантових проектах, що забезпечить: по-перше, місце роботи молодим фахівцям, які ще не мають досвіду педагогічної або іншої діяльності, а по-друге, – змогу представити наукові дослідження у міжнародних проектах, висвітлити наукові напрацювання у провідних наукових виданнях із високим імпактфактором, що входять до міжнародних наукометричних баз Scopus і Web of Science. 7. Розширення та вдосконалення дисциплін вільного вибору здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, що дозволить сформувати у здобувачів програми відповідні фахові компетентності

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Кирилов Юрій Євгенович

Дата: 03.10.2025 р.

Таблиця 1. Інформація про освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид освітнього компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
ОК 02 Методологія й організація наукових досліджень та академічне письмо	навчальна дисципліна	<i>OK_02_РП_М_та_орґ_наук_досл.pdf</i>	gcjASRofXxHxbwIsgZVUdr8ThJQ2z7M3+Rhng7yPGVk=	Лабораторія інформаційних технологій № 81а (42,0 м2) - Модель і марка персональних комп'ютерів: 1. Intel Core i3 8100, кількість 14 шт., рік введення в експлуатацію - 2019 р. - Кількість ліцензій та версія програмного забезпечення: 1. Windows 10 Academic – 14 шт., 2. MS Office 2010 Pro - 14 шт., 3. M.E.Doc- 14 шт.,
ОК 03 Наукова іноземна мова	навчальна дисципліна	<i>OK_03_Наукова_ін_оземна_мова_РП_051.pdf</i>	0Qy1L8Bz2IBTqsjcvCH9OLhgjfmOTPvs871M3Idjs5c=	Лабораторія інформаційних технологій, № 83 (64 м2) - Модель і марка персональних комп'ютерів: 1. Персональні ПЕОМ (Intel i3-8100 3.6) - 14 шт., рік введення в експлуатацію - 2019 р. - Кількість ліцензій та версія програмного забезпечення 1. Windows 10 Academic – 14 шт., 2. MS Office 2010 Pro - 14 шт., Mathcad Prime 6.0 – 11 шт.
ОК 01 Філософія науки та академічна етика	навчальна дисципліна	<i>OK_01_Філософія_науки_та_АЕ.pdf</i>	7cEKCMUbNjZUJQi/Twrqgz5YoaXiKL+gU5uY15ozjB4=	Кабінет № 102 (70,0 м2), багатофункціональний смарт-телевізор інструктивно-методичні матеріали
ОК 04 Аграрна економіка	навчальна дисципліна	<i>OK_04_РП_Аграрна_економіка.pdf</i>	8YhC8VRvAoQdLnq+joJbKJyNYcFIIB2QwGk5MKH7VAk=	Лабораторія інформаційних технологій № 81а (42,0 м2) - Модель і марка персональних комп'ютерів: 1. Intel Core i3 8100, кількість 14 шт., рік введення в експлуатацію - 2019 р. - Кількість ліцензій та версія програмного забезпечення: 1. Windows 10 Academic – 14 шт., 2. MS Office 2010 Pro - 14 шт., 3. M.E.Doc- 14 шт.
ОК 05 Педагогіка та психологія вищої школи	навчальна дисципліна	<i>OK_05_РП_Педагогіка_та_псих_внз_.pdf</i>	er6gxfKahzJJdWDgSULsg34muW59l+k1WcX4oJxYn8=	Кабінет № 102 (70,0 м2), багатофункціональний смарт-телевізор інструктивно-методичні матеріали
ОК 06 Організація управління науковими проектами та захист інтелектуальної власності	навчальна дисципліна	<i>OK_06_РП_Організація_управління_науковими_проектами_та_ЗІВ.pdf</i>	qWIVez+fxllzTsaCspdVoEDxWz/KvKl1FgJQKyHUK8=	Лабораторія Інтернет технологій № 80 (42 м2) - Модель і марка персональних комп'ютерів: 1. Персональні ПЕОМ (Intel i3-9100F3.6) – 14 шт., рік введення в експлуатацію - 2020 р. Кількість ліцензій та версія програмного забезпечення: 1. Windows 10 Pro -14 шт., 2. MS Office Standart 2019 -14шт., 3.3.Mathcad Prime 6.0 -14 шт., 4. Deductor Studio Academic – 14 шт.
ОК 07 Студії з економіки	навчальна дисципліна	<i>OK_07_РП_Студії_з_Економіки.pdf</i>	4qeqSlgqwoH5+aGZFSY+1YmgfLc5amXveQQHvx8PpeA=	Кабінет №88 (42,0м2) 1. Модель і марка персональних комп'ютерів Intel Celeron-2.8, кількість 12 шт.

				2. Найменування пакетів прикладних програм (у тому числі ліцензованих) Windows, MS Office, 1С-7.7, Digital Флінчарт – 1 Інтерактивна панель EdPro Education Kit
ОК 08 Моделювання економічних процесів в ІТ-середовищі	навчальна дисципліна	ОК_08_РП_модел ек проц_051PhD_.pdf	Ntk3l7delpgMUgtdaAoec3RBUmit55OHfaUYMSOqpFw=	Лабораторія Інтернет технологій № 80 (42 м2) - Модель і марка персональних комп'ютерів: 1. Персональні ПЕОМ (Intel i3-9100F3.6) – 14 шт., рік введення в експлуатацію - 2020 р. Кількість ліцензій та версія програмного забезпечення: 1. Windows 10 Pro -14 шт., 2. MS Office Standart 2019 -14шт., 3.3.Mathcad Prime 6.0 -14 шт., 4. Deductor Studio Academic – 14 шт
ОК 09 Педагогічна практика	практика	ОК_09_РП Педагогічна практика (2).pdf	XoUndwIOfjuXfer7qZ7jf5uFJYHa3R313Jm+n4zqlfA=	Кабінет № 102 (70,0 м2), багатофункціональний смарт телевізор інструктивно-методичні матеріали

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про відповідність НПП освітнім компонентам

ІД викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування відповідності освітньому компоненту (кваліфікація, професійний досвід, наукові публікації)
367264	Чепок Роман Володимирович	доцент, Основне місце роботи	Економічний	Диплом спеціаліста, Херсонський державний педагогічний університет, рік закінчення: 2001, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Трудове навчання (технічна і обслуговуюча праця). Спеціалізація: технічне креслення, прикладна та технічна творчість, Диплом магістра, Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, рік закінчення: 2012, спеціальність: 060101	24	ОК 01 Філософія науки та академічна етика	Херсонський державний педагогічний університет «Педагогіка і методика середньої освіти. Трудове навчання». Магістр трудового навчання. Диплом ХЕ № 21029025 від 03.06.2002 р. Одеський національний університет ім. І.І.Мечникова Правознавство. Магістр права. Диплом СК№ 43171728 від 28.05.2012 р. Національний університет біоресурсів і природокористування . Кандидат педагогічних наук 13.00.02 - Теорія і методика навчання (креслення). «Реалізація конструкторсько-технологічного підходу у процесі навчання креслення

				Правознавство, Диплом магістра, Херсонський державний педагогічний університет, рік закінчення: 2002, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Трудове навчання, Диплом кандидата наук ДК 055410, виданий 18.11.2009, Атестат доцента 12ДЦ 043521, виданий 30.06.2015		майбутніх вчителів трудового навчання». ДК №055410. від 18.11.2009 р. Доцент кафедри професійної освіти. Атестат 12ДЦ№043521 від 30 червня 2015 р. Згідно Ліцензійних умов відповідає пунктам: 2,10,12,13,14,16,17,18 1. Science Core Collection; Development a novel hydro-vibration technology for the formation of hats from fabrics. International Journal of Clothing Science and Technology, Vol. ahead-of-print No. ahead-of-print. https://doi.org/10.1108/IJCST-09-2021-0127 https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/IJCST-09-2021-0127/full/html 2. Чепок Р.В. Інформаційно-комунікативна модель навчальної ситуації в процесі визначення графічного поняття. // Журнал «Перспективи та інновації науки» (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина») № 9(27) 2023. с. 457-470 https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=l-mayBoAAAAJ&citation_for_view=l-mayBoAAAAJ:ULOm3_A8WrAChttp://perspectives.pp.ua/index.php/pis/authors 3. Чепок Р.В. Теоретичні основи реалізації міжпредметних зв'язків у навчанні фахових освітніх компонент в закладах професійної освіти. // Журнал «Перспективи та інновації науки» (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина») № 10(28) 2023. с.484-493 http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/5176 4. Чепок Р.В. Методика професійної освіти як наукова галузь педагогічних знань та історія її розвитку // Журнал «Перспективи та
--	--	--	--	---	--	--

						інновації науки» (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина») № 5(5) 2021. с.644-655 http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/781 5. Чепок Р.В. Методика використання комп'ютерних технологій в процесі виконання розрахунково- графічних робіт одноступінчастих редукторів // Таврійський науковий вісник. Серія: Технічні науки. 2023. № 2 с.140-148 http://journals.ksauniv.ks.ua/index.php/tech 6. Чепок Р.В. Розробка багатofакторних планів експериментів з високою точністю їх аналітичного опису для оперативного використання при лабораторних випробуваннях. Серія: Технічні науки. 2024. № 2 http://journals.ksauniv.ks.ua/index.php/tech/article/view/582 7. Чепок Р.В. Основні чинники професійного іміджу педагога. Серія: Економіка. 2024. № 2 http://tnv-econom.ksauniv.ks.ua/index.php/journal/article/view/534 8. Чепок Р.В. Цифрові платформи професійної освіти: дистанційна форма в умовах повномасштабної агресії 2022-2024 років. Освіта. Інноватика. Практика. Ідентифікатор медіа: R30-02976 ISSN: 2616-650X (print) http://dspace.ksaeu.kherson.ua/handle/123456789/9525 9. Чепок Р.В. Розвиток творчих здібностей, як першочергова психолого-педагогічна мета в роботі викладача закладу професійної освіти // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2021. № 7 (111) https://pedscience.sspu.edu.ua/?page_id=1326 10. Чепок Р.В. Філософські аспекти етики наукових досліджень // Epistemological studies
--	--	--	--	--	--	--

						in philosophy, social and political sciences. 2025 DOI: 10.15421/342516 https://visnukpfs.dp.ua/index.php/PFS/article/view/1259/1691 ISSN 2618-1282 11. Чепок Р.В. Основні чинники професійного іміджу педагога. Серія: Економіка. 2024. № 2 http://tnv-econom.ksauniv.ks.ua/index.php/journal/article/view/534 12. Чепок Р.В. Цифрові платформи професійної освіти: дистанційна форма в умовах повномасштабної агресії 2022-2024 років. Освіта. Інноватика. Практика. ISSN: 2616-650X http://dspace.ksaeu.kherson.ua/handle/123456789/9525 13. Чепок Р.В. Соціально-психологічні особливості використання цифрових технологій у сучасному світі. Соціальна депривація та психологічна травма в гештальт-підході як чинник моральних і психологічних відхилень у поведінці та діяльності людини. Колективна монографія http://dspace.ksaeu.kherson.ua/handle/123456789/10905 14. Патент на корисну модель №97906 Різцетримач. від 10.04.2015 https://base.uipv.org/searchINV/search.php?action=viewdetails&IdClaim=211104 Відомості про підвищення кваліфікації: 1. Свідоцтво СПК № 061-04/2021 «Карпатський університет імені Августина Волошина». Термін стажування, 26.03 – 29.04.2021 р. відповідно до наказу від “26” березня 2021 р. № 26-03/2021 2. Міжнародне підвищення кваліфікації (МПК) (Вебінар) «Академічна доброчесність при підготовці магістрів та здобувачів доктора філософії (PHD) в
--	--	--	--	--	--	--

							країнах Європейського Союзу та Україні», 28.10 – 06.11.2024 р. для наукових, науково-педагогічних працівників ЗВО на базі «International educators and scholars foundation» (IESF) (ГО «Міжнародної фундації науковців та освітян») та Науково-дослідного інституту Люблінського науково-технологічного парку, м. Люблін, Польща. Сертифікат ES № 21591 від 06.11.2024, 1,5 кредити ECTS (45 год.) Член ГО «Всеукраїнська асоціація психології бізнесу»
78342	Скрипник Світлана Валентинівна	професор, Основне місце роботи	Економічний	Диплом спеціаліста, Херсонський сільськогосподарський інститут, рік закінчення: 1997, спеціальність: Облік і аудит, Диплом доктора наук ДД 010344, виданий 26.11.2020, Диплом кандидата наук ДК 038204, виданий 09.11.2006, Атестат доцента 12ДЦ 021807, виданий 23.12.2008	36	ОК 02Методологія й організація наукових досліджень та академічне письмо	Херсонський державний сільськогосподарський інститут, 1997 р., за спеціальністю «Облік і аудит», економіст по обліку і аудиту, ЛГВЕ № 013707 від 03.12.1997 р. Диплом кандидата наук ДК 038204, виданий 09.11.2006, Атестат доцента 12 ДЦ 021807, виданий 23.12.2008 Диплом доктора наук ДД 010344, виданий 26.11.2020, Відповідає п.38 Ліцензійних умов за пунктами: 1, 2, 3, 5, 6, 8, 11, 12, 14, 19 1. Natalia V. Trusova, Oksana V. Hryvkivska, Nataliya S. Tanklevska, Larysa A. Vdovenko, Oleksandr S. Prystemskyi & Svitlana V. Skrypnyk. Regionalaspekt of formation: The potencialof financial safety in agrarian enterprises of Ukraine. The Asian International Journal of Life Sciences. Supplement 21 (1) december 13, 2019. P.169- 186 (Scopus Indexed) 2. Vdovenko, L.O., Skrypnyk, S.V., Fenenko, P.O., Havryliuk, V.M., Kovalov, V.V. Discrete process of development and effective functioning of the fiscal system of the Ukraine and EU countries .Journal of Advanced Research in Law and Economics, Volume XI,

[illegible]

							фермерських господарств і сільськогосподарських підприємств. Вісник Сумського національного аграрного університету: наук. жур. Серія “Економіка і менеджмент”. Вип. 4(82). Суми: СНАУ. 2019. С. 83- 87. 8. Скрипник С.В. Капітальні інвестиції як джерело інформації облікового забезпечення процесу виробничого відтворення. Інфраструктура ринку: електронний фаховий науковопрактичний журнал. Випуск 37, 2019 р. с. 775-782 URL: http://marketinfr.od.ua/journals/2019/37_2019_ukr/114.pdf 9. Скрипник С.В. Пріоритети розвитку фермерських господарств та сільськогосподарських підприємств монографія. Херсон: Айлант, 2020. С. 385 URL: http://dspace.ksau.kher son.ua/handle/123456789/5104 10. Скрипник С.В., Титок В.В., Короленко О.Б. Сучасні методи управління витратами на підприємстві. Наукові перспективи: журнал. 2021. № 7(13) 2021. С. 255- 266 http://perspectives.pp.ua/ Підвищення кваліфікації: 1. НУБіП ННІ післядипломної освіти. Підвищення кваліфікації НПП аграрних вищих навчальних закладів з використання інформаційно комунікаційних технологій у навчальному процесі. З 24.04.2017 – 05.05.2017рр. Свідоцтво СС 00493706/002941-17 від 05.05.2017 р. 2. ДВНЗ «Херсонський ДАУ» Інститут підвищення кваліфікації та перепідготовки з 01.10.2018-05.10.2018 за напрямом «сільськогосподарськ ий експерт-дорадник» № СС 00493020/000057-18 (з питань обліку і аудиту)
--	--	--	--	--	--	--	--

							3.НУБіП ННІ післядипломної освіти «Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності» від 20.03.2019 – 05.04.2019. Свідоцтво СС 00493706/009293-19 від 05.04.2019 р. 4. За модульною програмою «Міжнародні стандарти фінансової звітності: зміст та практичне застосування» з 31.05.2019 р. До 08.11.2019 р. Ernst & Young Audit Services LLC м. Київ Сертифікат № 5806 від 08.11.2019 р. 5. НУБіП ННІ неперервної освіти і туризму «Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності» від 28.09.2020 р. – 08.10.2020 р. Свідоцтво СС 00493706/012580 – 20 від 09.10.2020 6. ПП «АРМІДА». «Автоматизація роботи з основними модулями програмного комплексу М.Е.Дос», сертифікат № 008 від 06.01.2021 р. Наукове стажування: 1.International Scientific Training Seminars «Adaptation of science, education and business to world innovative megatrends» Міжнародне стажування. 1 – 6 October 2018. Thessaloniki, Greece. Certificate of participation № 519 2. Науковопедагогічне стажування «Теорія і практика науково - педагогічних підходів в освіті» 10.03 - 10.04 2021 р. Вища Школа Менеджменту Інформаційних систем (ISMA) за підтримки International Science Group, (Рига, Латвія). Сертифікат № 01-18/138- 21
380276	Кан Олена Юріївна	Доцент, Суміщення	Економічний	Диплом магістра, Херсонський державний університет, рік закінчення: 2003, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика	22	ОК 03 Наукова іноземна мова	Освітня кваліфікація: Диплом магістра № ХЕ 21599503 Херсонський державний університет 2003 р. Спеціальність: ПМСО. Мова та література (англійська) Кваліфікація: викладач англійської

				середньої освіти. Мова і література (англійська), Диплом магістра, Херсонський державний аграрно-економічний університет, рік закінчення: 2024, спеціальність: 076 Підприємництво та торгівля, Диплом доктора філософії ДР 001665, виданий 29.06.2021		мови та зарубіжної літератури, вчитель німецької мови Диплом доктора філософії № ДР 001665 від 31.08.2021 Доктор філософії зі спеціальності 01 Освітні, педагогічні науки Тема: Організаційно-методичні засади підготовки майбутніх філологів у вищих навчальних закладах України в 1850-1917 роках Відповідає п. 38 Ліцензійних умов за пунктами: 1, 4, 5, 8, 12, 20 Публікації: 1. Історичні аспекти та автентичні особливості інтерпретації різновидів сучасних форм бізнесу. Бізнес-навігатор. 2007. № 11. С.15-20. 2. Контринтуитивний підхід проведення виставки. Бізнес-навігатор. 2008. № 14. С.81-88. 3. Нейромаркетинг – механізм маніпулювання потребителем. Бізнес-навігатор. 2009. № 1. С. 115-121. 4. Іноземні мови як складова змісту освіти українських університетів II половини XIX – початку XX століття. Педагогічний альманах: збірник наукових праць / редкол. В. В. Кузьменко (голова) та ін. Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2015. Випуск 28. С. 264-271. URL: http://eKhSUIR.kspu.edu/handle/123456789/4305 5. Організація навчання філологічних дисциплін в університетах України II половини XIX – початку XX століття. Педагогічний альманах: збірник наукових праць / редкол. В. В. Кузьменко (голова) та ін. Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2016. Випуск 32. С. 263-269. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pedalm_2016_32_
--	--	--	--	--	--	---

44

6. Організація філологічної освіти на філософському факультеті Львівського університету імені Яна Казимира у 1850-1917 роках. Педагогічний альманах : збірник наукових праць / редкол. В. В. Кузьменко (голова) та ін. – Херсон : КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2017. Випуск 33. – С. 280-285. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=pedalm_2017_33_47

7. Класична філологія як складова підготовки майбутніх фахівців-мовників (друга половина XIX – початок XX століття). Педагогічний альманах: збірник наукових праць / редкол. В. В. Кузьменко (голова) та ін. – Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2017. Випуск 35. С. 277-284. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pedalm_2017_35_44

8. Дефінітивний аналіз організаційно-методичних засад підготовки майбутніх філологів у вищих навчальних закладах України. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія «Педагогіка, психологія, філософія» / редкол. С.М. Ніколаєнко (відп. Ред..) та ін. К. : Міленіум, 2017. Вип. 277. С. 105-113. URL: <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Pedagogica/article/view/10548>

9. Архівні матеріали як джерело дослідження проблеми підготовки філологів у вищих навчальних закладах України (1850-1917 рр.). Інноваційна педагогіка. Науковий

журнал. Одеса, 2019. Випуск 14. Т.2. С. 47-50. URL: http://www.innovpedagogogy.od.ua/archives/2019/14/part_2/10.pdf

10. Кан О. Оновні підходи до викладання мов: історія та сучасність. Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету. Вип. 3. 2020. С. 82–91. <http://dspace.ksau.kher son.ua/handle/123456789/5341>.

11. Kan O. Learning and teaching support materials for training philology students in Ukrainian universities from 1850 to 1917. Intellectual Archive. Volume 9. Number 2, 2020. P. 123–132. <http://dspace.ksau.kher son.ua/handle/123456789/4739>

12. Кан О. Ю. Сучасний стан та перспективи розвитку підготовки філологів у закладах вищої освіти України. Перспективи та інновації науки. Вип. 107. 2021. С. 3-11. <http://dspace.ksau.kher son.ua/handle/123456789/7468>

13. Kan O. Yu. Teaching Grammar on ESP Classes. Педагогічний альманах. Вип. 50. 2021. С. 48-53. <http://dspace.ksau.kher son.ua/handle/123456789/7802>

14. Studying classical philology in Kharkiv Imperial University in 1850-1900. Personality development in the age of globalization: Collection of scientific papers. Morrisville, Lulu Press, 2016. P. 119-123. <http://ekhsuir.kspu.edu /handle/123456789/4300>

15. Периодизация развития филологического образования в университетах Украины во II половине XIX – начале XX века. Доклады Казахской академии образования / редкол. А.К. Кусайынов (глава) и др. Астана, 2017. №4. С. 33-42. <http://egi.kz/wp-content/uploads/2018/02/КАО-4-2017.pdf>

16. Историография подготовки будущих

							філологів в університетах України во II половині XIX – на початку XX століття. Доклади Казахської академії освіти / редкол. А.К. Кусайинов (голова) і др. Астана, 2018. №3. С. 48-56. http://eg1.kz/wp-content/uploads/2018/11/КАО-3-2018-25.10.2018.pdf 17. Learning and teaching support materials for training philology students in Ukrainian universities from 1850 to 1917. Intellectual Archive. Volume 9. Number 2, 2020. Р. 123-133. http://www.intellectualarchive.com/Journal_Files/IAJ_2020_02.pdf 18. Кан О.Ю. «Відродження туризму та гостинності в Херсонській області: виклики, стратегії та можливості для післявоєнного відновлення»: матеріали Міжнародної науково- практичної конференції «Синергія науки і бізнесу у повоєнному відновленні Херсонщини» (26-28 квітня 2023 р., м. Херсон, Україна) 19. Кан О.Ю. Безпалова Ю.О. Інноваційні підходи до впровадження street food закладів та нові ідеї у вуличній гастрономічній культурі. матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасний стан та потенціал розвитку індустрії гостинності в Україні» (25 квітня 2023 року, м. Херсон, Україна) 20. Кан О.Ю. «Штучний інтелект при вивченні іноземної мови в індустрії гостинності»: матеріали Міжнародної науково- практичної конференції «Сучасна освіта: філософські, соціально-економічні, поведінкові аспекти» (18 квітня 2024 р., м. Херсон, Україна) 21. Тренажер для підготовки до ЄВІ з англійської мови (для здобувачів
--	--	--	--	--	--	--	--

							спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа»): навчально-практичний посібник / Олена Кан, Катерина Совач. Одеса : Олді+, 2024. 120 с. 22. Vovchasta, N., Kan, O., Hlavatska, Y., Sovach, K., & Makukhina, S. 2024. Digitalisation and its role in developing hard skills among university students in Ukraine. Multidisciplinary Reviews, 8, 2024spe070. P. 1-7 23. Використання англійської термінології у дослідженнях безпілотних повітряних суден. Педагогічний альманах, Вип. 58. 2025. С. 58-69 24. Agricultural extension services in the context of economic security. Strategic, economic and legal dimensions of agribusiness development in the European Union and Ukraine: perspectives, challenges and opportunities. Chapter 10. Ostrołęckie Towarzystwo Naukowe, 2025. С. 349-395 25. Міжнародна програма стажування Fundraising and organization of project activities in educational establishments: European experience (02 листопада 2024 – 08 грудня 2024 року)
91571	Пристемський Олександр Станіславович	Професор, Основне місце роботи	Економічний	Диплом спеціаліста, Херсонський державний аграрний університет, рік закінчення: 2005, спеціальність: 050106 Облік і аудит, Диплом магістра, Херсонський державний аграрний університет, рік закінчення: 2006, спеціальність: 050106 Облік і аудит, Диплом доктора наук ДД 008700, виданий 20.06.2019, Диплом кандидата наук ДК 056357, виданий 16.12.2009,	19	ОК 04 Аграрна економіка	Структурний підрозділ – кафедра підприємництва, обліку та фінансів Херсонський державний аграрний університет, диплом магістра ХЕ 30612413 від 19.09.2006р., спеціальність: Облік і аудит. Кваліфікація: магістр з обліку і аудиту. Диплом кандидата наук ДК 056357 від 16.12. 2009р. Кандидат економічних наук, спеціальність 08.00.04 Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності), тема: «Підвищення конкурентоспроможності фермерських господарств регіону» Атестат доцента 12ДЦ 034139 від 25.01.2013

				Атестат доцента 12ДЦ 034139, виданий 25.01.2013, Атестат професора АП 003929, виданий 07.04.2022		р. Диплом доктора наук ДД 008700 від 20.06.2019 р. Доктор економічних наук, спеціальність 08.00.08 Гроші, фінанси та кредит, тема: «Фінансова безпека розвитку сільського господарства України: теорія, методологія, практика» Атестат професора АП 003929 від 07.04.2022 р. Професор кафедри підприємництва, обліку та фінансів Відповідає п.38 Ліцензійних умов за пунктами: 1,2,3,4,5,8,12,14,15,19 Публікації: 1. Пристемський О.С., Сакун А.Ж. Механізми посилення фінансової безпеки розвитку сільського господарства. Економіка і управління: науковий журнал. Європейський університет, 2019.№2. С. 101-109. 2. Пристемський О.С., Подаков Є.С. Концептуальні засади до моделювання рівня фінансової безпеки розвитку сільського господарства. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2019, випуск 23, частина 2. С. 71-75. 3. Трусова Н.В., Танклевська Н.С., Пристемський О.С. Венчурне фінансування суб'єктів агробізнесу. Облік і фінанси.-2019. №2(84). Т.1. С. 99-108. 4. Пристемський О.С. Тенденції державної підтримки аграрної сфери в сучасних умовах. Колективна монографія «Обліково-аналітичне забезпечення й оподаткування розвитку суб'єктів агробізнесу та сільських територій». Херсон: Айлант, 2019. С.48-60. 5. Трусова Н.В., Сакун А.Ж., Пристемський О.С., Фінансовий механізм та
--	--	--	--	---	--	--

							інструменти забезпечення стійкого розвитку аграрних підприємств. Облік і фінанси. 2019. Випуск №4(86). С. 96-105.
							6. Prystemskyi O.S., Natalia V. Trusova, Oksana V. Hryvkiivska, Nataliya S. Tanklevska, Larysa A. Vdovenko, Svitlana V. Skrypnyk. Regionalaspekt of formation: The potencialof financial safety in agrarian enterprises of Ukraine. The Asian International Journal of Life Sciences. Supplement 21 (1) december 13, 2019. P. 169-186.
							7. Prystemskyi O.S., Natalia V. Trusova, Nataliya S. Tanklevska, Oksana V. Hryvkiivska & Nadiia O. Advokatova. Determinants of the development venture financing of the subjects of agrarian market of Ukraine. The Asian International Journal of Life Sciences. Supplement 21 (1) december 13, 2019. P. 377-398.
							8. Трусова Н.В., Якушева І.Є., Терновський В.О., Пристемський О.С. Інвестиційний аналіз бізнес-проектів. Навчальний посібник. Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2019. 328 с.
							9. Prystemskyi Oleksandr, Trusova Natalia, Tanklevska Nataliya, Synchak Viktor, Tereshcenko Maksym. State support of agro-insurance of agricultural risks in the market of goods derivatives of Ukraine. The Industrial Engineering and Management Systems, Volume 19, No. 1, 2020, pp. 93-102.
							10. Prystemskyi O.S. Prospects of providing financial security of agricultural development. Scientific approaches to modernizing the economic system: vector of development: collective monograph / V. O. Boiko, N. I. Verkhoglyadova, O. M. Volska, V. H. Hranovska. – Lviv-Torun : Liha-Pres, 2020. pp.. 274-290.

11. Olha Sarapina, Alina Sakun, Oleksandr Prystemskiy, Liubov Iarova and Larysa Marmul, Improving the Methodology of Financial and Accounting Support for Business Activities, International Journal of Management, 11 (6), 2020, pp. 838-846.
12. Пристемський О.С., Чечоткін В.В. Страхування сільськогосподарських виробників як запорука успішного розвитку аграрного сектору економіки України. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Сер. Міжнародні економічні відносини та світове господарство. Випуск 30. 2020. С. 214-217.
13. Пристемський О. С., Чечоткін В. В. Інвестиційна політика та державна підтримка як запорука сталого розвитку аграрного сектору економіки України. Електронне наукове фахове видання з економічних наук «Modern Economics», №20 (2020), 291-295. <https://modecon.mnau.edu.ua> | ISSN 2521-6392
14. Пристемський О.С., Чечоткін В.В. Альтернативне кредитування в аграрному секторі економіки України: Р2Р-кредитування фермерів. БІЗНЕСІНФОРМ № 3 '2020.С. 98-103.
15. Пристемський О.С., Чечоткін В.В. Дослідження економічної науки, як запорука сталого розвитку аграрного сектору економіки України. ІНФРАСТРУКТУРА РИНКУ Електронний науково-практичний журнал Випуск 41, 2020.
16. Пристемський О. С., Трусова Н. В. Альтернативні джерела забезпечення фінансової безпеки розвитку сільського господарства. Вісник ХНТУ. - № 4(71), 2019 р. – С. 214 – 220.
17. Пристемський О.С. Фінансове забезпечення розвитку сільського

							господарства. «Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка». Випуск 1, 2020. С. 221-226. 18. Пристемський О.С. Тенденції розвитку аграрного сектора економіки України в умовах євроінтеграційних процесів. «Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка». Випуск 2, 2020. С. 52-56. 19. Prystemskyi, Oleksandr; Trusova, Natalia; Kyrylov, Yurii; Hranovska, Viktoriia; Krykunova, Viktoriia; Sakun, Alina. The imperatives of the development of the tourist services market in spatial polarization of the regional tourist system. GeoJournal of Tourism and Geosites, Year XIII, vol. 29, no. 2, 2020, p.565-582. 20. Prystemskyi Oleksandr; Trusova Natalia; Tanklevska Natalia; Synchak Viktor; Tereshchenko Maksym. State Support of Agro-Insurance of Agricultural Risks in the Market of Goods Derivatives of Ukraine. Industrial Engineering & Management Systems Vol 19, No 1, March 2020, pp.93-102 21. Trusova, N.V. et al. (2020). Financial Provision of Investment Activities of the Subjects of the World Industry of Tourist Services. Journal of Environmental Management and Tourism, (Volume XI, Summer), 4(44): 890 – 902. DOI:10.14505/jemt.v11.4(44).13 22. Trusova, N.V., Cherniavska, T.A., Pasieka, S.R., Hranovska, V.Hr., Prystemskyi, O.S., Demko, V.S. Innovative clustering of region in the context of increasing competitive positions of the enterprises of the tourist-recreational destination. GeoJournal of Tourism and Geosites, 31(3), 1126–1134. 23. Пристемський О.С., Трусова Н.В. Регіональний аспект формування потенціалу фінансової
--	--	--	--	--	--	--	--

						безпеки аграрних підприємств. Збірник наукових праць ТДАТУ імені Дмитра Моторного (економічні науки) №1(43), 2021. С.59-66. 24. Trusova N.V., Prystemskyi O.S. Ensuring the sustainability of the potential of the loss-free development of agricultural enterprises. «Приазовський економічний вісник» випуск № 1(24) 2021 р. С. 51-56. 25. Пристемський О.С. Методи оцінки та порядок визначення справедливої вартості біологічних активів та сільськогосподарської продукції. «Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка». Випуск 7, 2021 р. С. 164-170. 26. Natalia V. Trusova, Oksana V. Hryvkivska, Tetiana I. Yavorska, Oleksandr S. Prystemskyi, Valentyna N. Kepko, Yurii O. Prus, in "Rivista di studi sulla sostenibilita" 2 suppl./2020, pp. 141-156, DOI:10.3280/RISS2020-002-S1011 27. Trusova N.V., Prystemskyi O.S., Hryvkivska O.V., Sakun A.Zh., Kyrylov Y.Y., Modeling of system factors of financial security of agricultural enterprises of Ukraine. Regional Science Inquiry, Vol. XIII, (1), 2021, pp. 169-182. 28. Natalia V. Trusova, Leonid V. Melnyk, Zhanna S. Shilo, Oleksandr S. Prystemskyi, "Credit-Investment Activity of Banks of the Ukraine: Financial Globalization, Risks, Stabilization," Universal Journal of Accounting and Finance, Vol. 9, No. 3, pp. 450 - 468, 2021. DOI: 10.13189/ujaf.2021.090320. 29. Vitalina Babenko, Iryna Perevozova, Oleksandr Prystemskyi, Olha Anisimova, Alexandr Fedorchuk, and Iryna Balabanova. E-Commerce in Ukraine: Place, Range of Problems, and Prospects of Development. Digital Transformation
--	--	--	--	--	--	---

							Technology Proceedings of ITAF 2020. Lecture Notes in Networks and Systems Volume 224. Singapore, 2022. P. 423-436.
							30. Iryna V. Forkun, Oleksandr S. Prystemskyi, Olha S. Chernenko, Iryna A. Chkan, Inna Ye. Yakusheva. Institutionalization of State Support and Development of Sectoral Entrepreneurship of Rural Areas. Public Policy and Administration. 2021, Vol. 20, Nr. 3, p. 454-463.
							31. Trusova, N., Polishchuk, N., Sakun, A., Prystemskyi, O., & Morozov, R. (2021). Anti-crisis stability of break-even development potential and its resource support in agribusiness. Scientific Horizons, 24(6), 62-80.
							32. Трусова Н., Сакун А., Пристемський О. Реалізація перетворень в умовах антикризового управління аграрними підприємствами. Management, finance, economics: modern problems and ways of their solutions: collective monograph / Trusova N., Sakun A., Prystemskyi O. – etc. – International Science Group. – Boston : Primedia eLaunch, 2021. Pp. 236-243. Available at: DOI-10.46299/ISG.2021.MO NO.ECON.II
							33. Пристемський О.С. Безпечний інноваційний розвиток туристичної індустрії в Україні. Збірник наукових праць ТДАТУ імені Дмитра Моторного (економічні науки) №1(45), 2022. С. 49-54.
							34. Трусова Н.В., Виговська Н.Г., Пристемський О.С. Стабілізація кредитно-інвестиційної діяльності банків. Збірник наукових праць ТДАТУ імені Дмитра Моторного (економічні науки) №1(45), 2022. С. 90-98.
							35. Трусова Н.В., Пристемський О.С.,

							Мельник Л.В., Дума В.Л. Фінансові потоки та їх вплив на формування високоліквідних активів підприємств. Збірник наукових праць ТДАТУ імені Дмитра Моторного (економічні науки) №1(45), 2022. С. 99-105. 36. Трусова Н.В., Пристемський О.С., Мельник Л.М. Управління фінансовими потоками господарської діяльності: інструменти та стабілізатори фінансової безпеки розвитку суб'єктів сільського господарства. Modern Economics. 2022. №34. С. 116-121. 37. Пристемський О.С., Трусова Н.В., Гривківська О.В., Шершень Н.В. Безпека фінансового потенціалу суб'єктів агропромислового виробництва. Економіка і управління № 4 (92), 2021. Київ. С. 129-134. 38. Shpychak, O., Varchenko, O., Svyynous, N., Semysal, A., Ostapenko, S., & Prystemskyi, O. (2022). Foreign economic priorities for the development of agro-food enterprises in European integration business partnership. Scientific Horizons, 25(4), 75-88. 39. Пристемський О.С., Гривківська О.В., Сакун А.Ж. Теоретичні та методологічні аспекти економічної безпеки підприємств. Збірник наукових праць ТДАТУ імені Дмитра Моторного (економічні науки) №1(Вип.47), 2023. С. 106-115. 40. Пристемський О.С., Ковальов В.В. Дефініція та класифікація фінансових ресурсів суб'єктів господарювання. Збірник наукових праць ТДАТУ імені Дмитра Моторного (економічні науки) №2(Вип.48), 2023. С. 71-77. 41. Vasyl K. Zbarsky, Oleksandr S. Prystemskyi, Anastasiia
--	--	--	--	--	--	--	---

							S. Konovalenko, Valentina S. Demko and Oleksiy A. Skidanov. Safe Development of the Tourism Industry in the European Space. Vol. 10, n° 29, 135-154, mayo 2023, pp. 135-154. ISSN 0719-4994 Artículo de investigación. 42. Пристемський О.С. Контроль за товарними операціями на підприємствах торгівлі. Scientific Collection «InterConf+», 39(179): with the Proceedings of the 8th International Scientific and Practical Conference «Current Issues and Prospects for The Development of Scientific Research» (November 19-20, 2023; Orléans, France) / comp. by LLC SPC «InterConf». Orléans: Epi, 2023. С. 92-98. 43. Пристемський О.С. Організаційно-методичні аспекти внутрішнього контролю витрат підприємства. Scientific Collection «InterConf+», 40(183): with the Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Conference «Modern Knowledge: Research and Discoveries» (December 19-20, 2023; Vancouver, Canada) / comp. by LLC SPC «InterConf». Vancouver: A.T. International, 2023. С. 128-135. 44. Сакун А. Ж., Пристемський О. С. Компоненти обліково-інформаційного простору в управлінні маркетингової діяльності суб'єктів бізнесу. Маркетинг у підприємстві, біржовій діяльності та торгівлі в smartcуспільстві: управлінський, інноваційний та методичний виміри : колективна монографія / За наук. ред. І. В. Перезової. Львів: Видавець Кошовий Б.-П.О., 2023. С. 441-461. Відомості про підвищення кваліфікації: 1. Наукове стажування. Духовна Академія Університету Кардинала Стефана
--	--	--	--	--	--	--	--

							Вишинського у Варшаві (UKSW) спільно із Інститутом Міжнародної Академічної і Наукової Співпраці (PIASC) та Фондацією ADD у Польщі, Наукове стажування для освітян “Академічна добросовісність”, Варшава, 24.06 – 05.07. 2019 р. Сертифікат № DA- 054-02 (120 годин). 2. Наукове стажування. Духовна Академія Університету Кардинала Стефана Вишинського у Варшаві (UKSW) спільно із Інститутом Міжнародної Академічної і Наукової Співпраці (PIASC) та Фондацією ADD у Польщі, Наукове стажування для освітян “Академічна добросовісність”, Варшава, 28.01 – 08.02. 2019 р. Сертифікат № DA- 054-02 (120 годин). 3. Свідчення №2010073669569. Сертифікований курс використання прикладного рішення «Бухгалтерія». Центр сертифікованого навчання ТОВ «Актив-Софт» (40 годин). 8 липня 2021 р. 4. З 24 березня по 28 квітня 2023 р. підвищення кваліфікації проєкту «Школа наставників дуальної форми здобуття освіти» тривалістю 60 годин (2 кредити ЄКТС). Сертифікат про успішне завершення курсу № СС 38282994/2365-23. 5. З 27 березня по 07 травня 2023 р. відбулося навчання за програмою всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації «Формування іміджу закладу освіти на основі сучасних комунікаційних технологій» тривалістю 180 годин (6 кредитів ЄКТС). Сертифікат про успішне завершення курсу № ADV-270355- ECO dated 07.05.2023. Досвід професійної
--	--	--	--	--	--	--	--

							діяльності (заняття) за відповідним фахом: 19 років
470659	Акімова Наталія Володимирів на	професор, Основне місце роботи	Економічний	Диплом спеціаліста, Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, рік закінчення: 2006, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Мова та література (російська), Диплом магістра, Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, рік закінчення: 2006, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Мова та література (російська), Диплом доктора наук ДД 010435, виданий 26.11.2020, Диплом кандидата наук ДК 068168, виданий 31.05.2011, Атестат доцента АД 008442, виданий 27.09.2021	14	ОК 05 Педагогіка та психологія вищої школи	Структурний підрозділ – кафедра соціальних та поведінкових наук Стаж НІПР – 13 р. Диплом спеціаліста Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка КС 30191631 виданий 20.06.2006 Диплом магістра Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка КС 30436650 виданий 30.06.2006 Диплом кандидата наук ДК 068168 виданий 31.05.2011 Кандидат філологічних наук, 10.02.02 – Російська мова Тема «Мова творів В. Пелєвіна в психолінгвістичному та лінгвокультурному аспектах» Диплом доктора наук ДД 010435 виданий 26.11.2020 Доктор психологічних наук, 053 - Психологія Тема «Генеза розуміння текстів інтернету» (053 Психологія). Атестат доцента АД 008442 виданий 27.09.2021 Доцент кафедри практичної психології Відповідає п. 38 Ліцензійних умов за пунктами: 1,3,4,5,8,11, 12, 14,15,19 1. Акімова, Н. В. (2019). Залежність специфіки розуміння текстів інтернету від рівня розвитку мисленнєво-мовленнєвої сфери. Психологічний часопис, 5 (9), 9-26. 2. Акімова, Н. В. (2019). Проблема розуміння як важливий аспект психологічного благополуччя особистості в інтернеті. Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка. Екологічна психологія, 47, 19-34. http://appspsychology.org.ua/data/jrn/v7/i47/4.

pdf

3. Акімова, Н. В. (2019). Психологічна своєрідність розуміння текстів інтернету. Психологічний часопис, 5 (2), 53-67. https://www.researchgate.net/publication/332598634_PSIHOLOGICNA_SVOERIDNIST_R_OZUMINNA_TKSTIV_INTERNETU

4. Акімова, Н. В. (2019). Теорії розуміння у сучасній психології. Психологічні перспективи, 32, 10-22. <https://psychopropects.vnu.edu.ua/index.php/psychopropects/article/download/338/295/820>

5. Акімова, Н. & Акімова, А. (2018). Розуміння тексту як специфічний вид розуміння. Psycholinguistics, 24(1), 27-46. <https://psycholing-journal.com/index.php/journal/article/view/277>

6. Акімова, Н. & Олександренко, К. (2019). Вплив досвіду користування інтернетом на особливості розуміння текстів інтернету. Psycholinguistics. Психолінгвістика. Психолінгвістика: зб. наук. праць. Серія: Психологія, 26(1), 11-36. <https://psycholing-journal.com/index.php/journal/article/view/705>

7. Акімова, Н.В. (2020). Психологія розуміння текстів інтернету Монографія. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ». 476 с.

8. Акімова, Н., Барабаш, В., & Усик, О. (2020). Роль інтернет-спрямованості особистості в процесі розуміння текстів інтернету. PSYCHOLINGUISTICS, 28(1), 8-40. <https://doi.org/10.31470/2309-1797-2020-28-1-8-40> <https://psycholing-journal.com/index.php/journal/article/view/989>

9. Акімова, Н. (2020). Функції свідомості: проблема класифікації. Вісник Харківського

							національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія Психологія, (69), 8-15. Акімова https://doi.org/10.26565/2225-7756-2020-69-01 https://periodicals.karazin.ua/psychology/article/view/16593 10. Akimova, N. (2021). Genesis of Understanding Internet Texts by Ukrainian Adolescents Depending on Their Internet Using Experience. East European Journal of Psycholinguistics, 8 (2). https://doi.org/10.29038/eejpl.2021.8.2.aki 11. Акімова, Н., Акімова, А., & Акімова, А. (2022). Дослідження генези розуміння текстів інтернету в юнацькому віці залежно від рівня мисленнєво-мовленнєвого розвитку. PSYCHOLINGUISTICS, 31(1), 6-24. https://doi.org/10.31470/2309-1797-2022-31-1-6-24 12. Акімова, Н., Акімова, А., & Акімова, А. (2022). Специфіка розуміння текстів інтернету в молодості. PSYCHOLINGUISTICS, 32(1), 6-28. https://doi.org/10.31470/2309-1797-2022-32-1-6-28 13. Акімова, Н., Чорноус, О., Акімова, А., & Акімова, А. (2023). Психологічні особливості розуміння назви бренду у формі особового імені. PSYCHOLINGUISTICS, 33(1), 6-25. https://doi.org/10.31470/2309-1797-2023-33-1-6-25 14. Акімова, Н., Чорноус, О., & Кирилов, Ю. (2024). Психологічні особливості розуміння назви бренду у формі чоловічого імені: Гендерний аспект. PSYCHOLINGUISTICS, 35(1), 6-23. https://doi.org/10.31470/2309-1797-2024-35-1-6-23 15. Акімова, Н., Чорноус, О., Варнавальська, І., Акімова, А., & Акімова, А. (2024). Психологічні особливості розуміння
--	--	--	--	--	--	--	--

							назви бренду у формі різних варіантів чоловічого та жіночого імен. PSYCHOLINGUISTICS, 36(1), 6-41. https://doi.org/10.31470/2309-1797-2024-36-1-6-41 16. Рецензент видання PSYCHOLINGUISTICS, що індексується в Scopus та Web of Science Core Collection 17. «Комплексна програма психологічних консультацій щодо підвищення ефективності онлайн торгівлі» для ФОП Міркотан О.О., 2023 р. 18. «Комплексна програма психологічних консультацій щодо особливостей працевлаштування ветеранів на цивільних підприємствах» для «АЙ ЕНД Ю ГРУП АГРО» 2025 р. Підвищення кваліфікації: 1. Psychology administration and management, (180 hours, 6 credits ECTS), 23.09-28.09.2019, Spolek z ograniczona odpowiedzialnoscia, Warszawa (Poland) 2. Сертифікат про підвищення кваліфікації № ПК № 00127522/006505-24 від 27.02.2024, ПрАТ «Вищого навчального закладу Міжрегіональна академія управління персоналом» (МАУП), 7 кредитів ECTS (210 годин), тема випускної роботи «Психологія бізнесу як перспективний напрямок розвитку сучасної психології »
34086	Грановська Вікторія Григорівна	Професор, Суміщення	Економічний	Диплом спеціаліста, Херсонський державний аграрний університет, рік закінчення: 2001, спеціальність: 050106 Облік і аудит, Диплом доктора наук ДД 008899, виданий 15.10.2019, Диплом кандидата наук ДК 053947,	24	ОК 06 Організація управління науковими проектами та захист інтелектуальної власності	Структурний підрозділ – кафедра готельно ресторанного та туристичного бізнесу й іноземних мов Стаж НПП – 22 р. Тема дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата наук: «Управління конкурентоспроможністю аграрних підприємств: теорія, методологія, практика» (08.00.04 – економіка та управління

				виданий 08.07.2009, Атестат доцента 12/ДЦ 033288, виданий 30.11.2012, Атестат професора АП 003928, виданий 07.04.2022		підприємствами – за видами економічної діяльності) Диплом кандидата наук ДК № 053947 від 08.07.2009 р. Кандидат економічних наук, спеціальність: економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності) Атестат доцента 12/ДЦ № 033288 від 30.11.2012 р. Тема дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук: «Управління конкурентоспроможні стю аграрних підприємств: теорія, методологія, практика». Диплом доктора наук ДД № 008899 від 15.11.2019 р. Доктор економічних наук, спеціальність: економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності) Відповідає п. 38 Ліцензійних умов за пунктами: 1,3,4,5,7,8,14,19 1. Nataliia H. Vyhovska, Oleksii V. Lysenok, Viktoriia H. Hranovska, Viktoriia M. Krykunova Stimulators of Credit Activity of Banking Institutions. Universal Journal of Accounting and Finance. 2021. № 9(4). Pp.. 623-636. DOI: 10.13189/ujaf.2021.090 410 2. Hranovska V.H., Krykunova V.M., Morozova O.S., Katsemir Y.V., & Voloshchuk V.V. (2021). DETERMINANTS OF THE DEVELOPMENT OF HOTEL AND RESTAURANT ENTERPRISES OF UKRAINE IN THE INTERSECTORAL INDUSTRY OF SERVICES. GeoJournal of Tourism and Geosites, 35(2), 537– 547. https://doi.org/10.30892/gtg.35235-682 3. Yu. Kyrylov, N. Stoliarchuk, M. Kisil, H. Khioni, V. Hranovska, R. Korobenko Increasing the Investment Attractiveness of the
--	--	--	--	--	--	--

							Financial Reporting Indicators by Applying Innovations. Lecture Notes in Networks and Systems. Volume 194, 2021, Pages 1420-1432. DOI:10.1007/978-3-030-69221-6_106
							4. N. Trusova, T.Cherniavska, Y. Kyrylov, H. Hranovska, S. Skrypnyk, L. Borovik
							Ensuring security the movement of foreign direct investment: Ukraine and the EU economic relations
							Periodicals of Engineering and Natural Sciences. Vol. 9. No. 3, September 2021, pp.901-920
							5. Kyrylov, Y., Hranovska, V., Boiko, V., Kwilinski, A., & Boiko, L. (2020). International Tourism Development in the Context of Increasing Globalization Risks: On the Example of Ukraine's Integration into the Global Tourism Industry. Journal of Risk and Financial Management, 13(12), 2020, 303
							https://doi.org/10.3390/jrfm13120303 .
							6. Kyrylov, Y., Hranovska, V., H. Zhosan, I. Dotsenko
							Innovative Development of Agrarian Enterprises of Ukraine in the Context of the Fourth Industrial Revolution. Solid State Technology. 63 (6), 2020, pp. 1430 – 1448
							7. Trusova, N.V., Cherniavska, T.A., Pasieka, S.R., Hranovska, V.Hr., Prystemskyi, O.S., & Demko, V.S. (2020). Innovative Clustering Of The Region In The Context Of Increasing Competitive Positions Of The Enterprises Of The TouristRecreational Destination. GeoJournal of Tourism and Geosites, 31(3), 1126–1134
							https://doi.org/10.30892/gtg.31326-549
							8. Natalia V. Trusova, Tetiana A. Cherniavska, Yurii Y. Kyrylov, Viktoriia H. Hranovska, Svitlana V. Skrypnyk, Liubov V. Borovik.
							Investment Attractiveness of the Economy of the World Countrsties in the Polystructural Space of Foreign Direct

Investments. Journal of Advanced Research in Law and Economics, [S.l.] v. 11, n. 2, p. 645 – 660, mar. 2020.

9. L.O. Marmul, O.A. Marchenko, K.A. Pylypenkom, T.G. Velychko and V.G. Granovskaya, Financial And Taxation Aspects Of Tourism Activities Development, International Journal of Management (IJM), 11 (3), 2020, pp. 287–293. <http://www.iaeme.com/IJ M/issues.asp?JType=IJM&VType=11&ITy pe=3> Journal Impact Factor (2020): 10.1471 (Calculated by GISI) www.jifactor.com ISSN Print: 0976-6502 and ISSN Online: 0976-6510

10. Viktoriia Hr.Hranovska, Viktoriia M.Krykunova, Olena S. Morozova, Yana V. Katsemir, Vladyslav V. Voloshchuk. Determinants of the development of hotel and restaurant Enterprises of Ukraine in the intersectoral industry of services GeoJournal of Tourism and Geosites, 2020. Vol. 35, No. 2, 2021, P.537-547 <http://gtg.webhost.uoradea.ro/PDF/GTG-2-2021/gtg.35235-682.pdf>

Підвищення кваліфікації:

1. Тренінг-семінар «Брендування ВНЗ - запорука успіху в умовах конкуренції», (8 год.) 31.03.2021 р., Науково- дослідний навчальний центр «Принцепс», м. Київ (Україна).

2. Innovative educational technologies: European experience and its normative legal implementation in the preparation of experts with economic, hotel and restaurant business, tourism and public administration, (180 hours, 6 credits ECTS), 23/04/2021, University College of Tourism and Ecology, Sucha Beskidzka (Poland)

3. II Міжнародна програма підвищення кваліфікації керівників закладів освіти і науки, а також педагогічних та

							науково-педагогічних працівників “Разом із Визначними Лідерами Сучасності: Цінності, Досвід, Знання, Компетентності і Технології для Формування Успішної Особистості та Трансформації Оточуючого Світу ”, (12.08.2021 – 12.10.2021 р., 180 годин, 6 кредитів ECTS), Міжнародний сертифікат № 2351 від 12.10.2021 р., The International Historical Biographical Institute (Dubai – New York – Rome – Jerusalem - Beijing). Присвоєно кваліфікацію Міжнародного Вчителя/Викладача, Міжнародного Керівника Категорії Б в галузі Освіти чи Науки, згідно класифікації ЮНЕСКО
78342	Скрипник Світлана Валентинівна	професор, Основне місце роботи	Економічний	Диплом спеціаліста, Херсонський сільськогосподарський інститут, рік закінчення: 1997, спеціальність: Облік і аудит, Диплом доктора наук ДД 010344, виданий 26.11.2020, Диплом кандидата наук ДК 038204, виданий 09.11.2006, Атестат доцента 12ДЦ 021807, виданий 23.12.2008	36	ОК 07 Студії з економіки	Структурний підрозділ – кафедра підприємництва, обліку та фінансів Херсонський державний сільськогосподарський інститут, 1997 р., за спеціальністю «Облік і аудит», економіст по обліку і аудиту, ЛГВЕ № 013707 від 03.12.1997 р. Диплом кандидата наук ДК 038204, виданий 09.11.2006, Атестат доцента 12 ДЦ 021807, виданий 23.12.2008 Диплом доктора наук ДД 010344, виданий 26.11.2020 Відповідає п.38 Ліцензійних умов за пунктами: 1, 2, 3, 5, 6, 8, 11, 12, 14, 19 1. Natalia V. Trusova, Oksana V. Hryvkivska, Nataliya S.Tanklevska, Larysa A. Vdovenko, Oleksandr S. Prystemskyi & Svitlana V. Skrypnyk. Regionalaspekt of formation: The potencialof financial safety in agrarian enterprises of Ukraine. The Asian International Journal of Life Sciences. Supplement 21 (1) december 13, 2019. P.169- 186 (Scopus Indexed)

2. Vdovenko, L.O., Skrypnyk, S.V., Fenenko, P.O., Havryliuk, V.M., Kovalov, V.V. Discrete process of development and effective functioning of the fiscal system of the Ukraine and EU countries .Journal of Advanced Research in Law and Economics, Volume XI, Summer, 4(50). 2020. 1446 –1461. (Scopus Indexed)

3. Digitalization of investment-innovative activities of the trade business entities in network IT-System. Trusova N.V., Yeremenko DV., Karman S.V., Kolokolchikova I.V., Основне місце роботи Skrypnyk S.V. Estudios de Economía Aplicada. Том 39, Выпуск 5. 2021. (Scopus Indexed) URL: <http://ojs.ual.es/ojs/index.php/eea/article/view/4912>

4. Trusova N.V, Cherniavska T.A., Kyrylov Y.Y, Hranovska V.H., Skrypnyk S.V., Borovik L.V. Ensuring security the movement of foreign direct investment: Ukraine and the EU economic relations. Periodicals of Engineering and Natural Sciences. Том 9, Вып. 3, С. 901 – 920 September 2021 URL: <https://web.archive.org/web/20240518223606/http://pen.ius.edu.ba/index.php/pen/issue/view/30>

5. Natalia V. Trusova, Oksana V. Hryvkiivska, Nataliia V. Polishchuk, Svitlana V. Skrypnyk, Iryna F. Lobacheva, Olena M. Kudyrko. De-Shadowization of Tax Gaps in the System-Compositional Models of State Fiscal Policy: Comparative Analysis of EU Countries and Ukraine. Public Policy and Administration. 2021, Vol. 20, Nr. 3, p. 443-453 doi.org/10.5755/joi.ppa.20.3.28595 URL: <https://vpa.ktu.lt/index.php/PPA/article/view/28595>

6. Dergach, A, Kibik, O , Skrypnyk, S Antokhiv-Skolozdra, O , Yampolska, L, Vlasenko, Y, Formation of a Favorable

							Investment Climate (Britain after Brexit and Others). Ad Alta-Journal Of Interdisciplinary Research. 2021. T. 11 Вип. 2 С. 107-111 URL: http://www.magnanimitas.cz/11-02-xxii
							7. Viktoriia Kyfyak, Liudmyla Verbiivska, Liudmyla Alioshkina, Nataliia Galunets, Larysa Kucher, Svitlana Skrypnyk The Influence of the Social and Economic Situation on Agribusiness. Wseas Transactions on Environment and Development. Volume 18, 2022, p. 1021–1035 URL: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57225067015
							8. Tanklevska, N., Cherniavska, T., Skrypnyk, S., Boiko, V., & Karnaushenko, A. (2023). Financing of Ukrainian agricultural enterprises: Correlation-regression analysis. Scientific Horizons, 26(8), 127-139 Journal homepage: https://sciencehorizon.com.ua Scientific Horizons, 26(8), 127-139 . doi: 10.48077/scihor8.2023.127 https://dspace.ksaeu.kherson.ua/handle/123456789/8481
							9. Бухгалтерський облік у виробничих та агросервісних кооперативах: підручник. 3-тє вид., перероб. та допов / В. Я. Плаксієнко, Т. Г. Камінська, Т. Г. Маренич, С. В. Скрипник, М. І. Гордієнко, О. В. Льчак, О. С. Ткаченко, О. В. Чернецька / За ред. В.Я. Плаксієнка. – Київ: Вид-во «SBA Print», 2022. – 508 с.
							10. Скрипник С.В. Підвищення конкурентоспроможності продукції фермерських господарств і сільськогосподарських підприємств як організаційноекономічний пріоритет їх функціонування та розвитку. Вісник Сумського національного аграрного університету: наук. жур. Серія “Економіка і менеджмент”. Вип. 3(81). Суми: СНАУ.

2019 С.136- 140

11. Скрипник С.В. Системне управління пріоритетними напрямками розвитку фермерських господарств і сільськогосподарських підприємств. Вісник Сумського національного аграрного університету: наук. жур. Серія “Економіка і менеджмент”. Вип. 4(82). Суми: СНАУ. 2019. С. 83- 87.

12. Скрипник С.В. Пріоритети розвитку фермерських господарств та сільськогосподарських підприємств монографія. Херсон: Айлант, 2020. С. 385 URL: <http://dspace.ksau.kher son.ua/handle/1234567 89/5104>

13. Скрипник С.В., Титок В.В., Короленко О.Б. Сучасні методи управління витратами на підприємстві. Наукові перспективи: журнал. 2021. № 7(13) 2021. С. 255- 266 <http://perspectives.pp. ua/>

14. Петровська С.І., Скрипник С.В., Шепель І.В. Розвиток експортно-імпортої діяльності торгівельних підприємств в умовах карантинних обмежень. Наукові перспективи: журнал. 2021. № 9(15) 2021. С. 306-316 <http://perspectives.pp. ua/index.php/np/issue /view/22/46>

15. Скрипник С.В., Шепель І.В., Степанова Д.С. Вплив нової податкової реформи на перспективи функціонування суб'єктів середнього підприємництва. Ефективна економіка. 2021. № 10. DOI: 10.32702/2307-2105- 2021.10.15

16. Скрипник С.В., Обіход С.В., Вербівська Л.В. Зайнятість в умовах цифрової економіки. Економіка та держава. Науково-практичний журнал. №12. 2021. С. 4-9 URL: <http://www.economy.in .ua/>

17. Онешко С. В., Скрипник С. В., Ольшанська М. В.

							Особливості та ефективність податкових інструментів для підтримки малого та середнього бізнесу. Інвестиції: практика та досвід. 2022. № 2. С. 50–57. DOI: 10.32702/2306-6814.2022.2.50 18. Скрипник С.В., Боярова О. А., Дем'янишина О. А. Очікування бізнесу від нової системи оподаткування. Економіка та держава. 2022. № 1. С. 13–18. DOI: 10.32702/2306-6806.2022.1.13 19. Скрипник С. В., Юрченко О.А., Гринюк О.І. Нові податкові обмеження: вплив на діяльність суб'єктів господарювання. Наукові перспективи: журнал. № 4 (22) 2022. С. 249-259. DOI: https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-4(22)-249-259 20. Скрипник С.В., Процевят О.С., Воронова О.В. Особливості регулювання зовнішньоекономічної діяльності в умовах воєнного стану. Економіка та суспільство. 2022. № 38. DOI: 10.32782/2524-0072/2022-38-47 21. Скрипник С.В., Шпатакова О.Л. Штучний інтелект як рушій розвитку цифрової економіки. Цифрова економіка та економічна безпека. Вип. 9 (09), 2023 с. 10-13. URL: http://dees.iei.od.ua/index.php/journal/article/view/264/251 22. Скрипник С.В. Ключові концепції та моделі стратегічного управління інноваціями в Україні: сучасні підходи. Проблеми економіки. 2025. № 2, С. 77-85 https://doi.org/10.32983/2222-0712-2025-2-77-85 Підвищення кваліфікації: 1. НУБіП ННІ неперервної освіти і туризму «Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності» від 28.09.2020 р. – 08.10.2020 р.
--	--	--	--	--	--	--	--

							Свідоцтво СС 00493706/012580 – 20 від 09.10.2020 2. Міжнародна школа педагогічної майстерності «Create Creative Entrepreneurs Leaders School», м. Харків, м.Київ, University of Bedfordshire (Велика Британія), 01.11- 17.11.2022 р., 15 год. 3. Навчання за програмою підвищення кваліфікації проекту «Школа наставників дуальної форми здобуття освіти», 24.03-38.04.2023 р., 60 годин (2 кредити ЄКТС) Сертифікат _СС38282994/2382- 23 від 28.04.202 р. 4. Науково- педагогічне підвищення кваліфікації «Обліково- аналітичний базис управління економічною безпекою в системі сучасних ризиків і загроз, 01.10 – 12.11.2024 р., 180 год. (6 кредитів ЄКТС). Сертифікат № 240996 від 12.11.2024 р 5. Підвищення кваліфікації за напрямком тренінг- стажування «Основи організації дуальної форми здобуття освіти за освітніми програмами» в рамках роботи «Школа наставника ДФЗО», 60 год. (2 кредити ЄКТС), 14 – 24.06.2024 р. Сертифікат № ІПО- 24-215 від 24.06.2024 р. 6. Підвищення кваліфікації за програмою навчального курсу «Школа наставника дуальної форми здобуття освіти» у формі тренінг- стажування, 60 год. (2 кредити ЄКТС), 03.07 – 31.07.2025 р. Сертифікат № ЦПМ- 25-001386/ПК 38282994/6265-25 від 01.08.2025 р. 7. Інтенсивний курс в рамках проекту Модуль Жан Моне «ECONOMY4ALL «Політика ЄС щодо соціальної економіки: зайнятість, соціальні питання, інклюзивне підприємництво» 23.05.2025 – 30.05.2025, 30 год (1
--	--	--	--	--	--	--	--

							кредит ЄКТС). Сертифікат № ECONOMY4ALL-2025- 2-041 від 30.05.2025 р. 8. Інтенсивний курс «Європейська зелена угода: як зробити фінанси сталими?» в рамках проєкту Модуль Жан Моне «GreenFinEDU. Європейська зелена політика та сталі фінанси: адаптація випускників українських університетів до роботи на ринку праці в умовах переходу до сталой економіки», 23.05.2025 – 30.05.2025, 30 год (1 кредит ЄКТС). Сертифікат № GreenFinEDU-2025-2- 041 від 30.05.2025 р. Наукове стажування: 1. Науковопедагогічне стажування «Теорія і практика науково - педагогічних підходів в освіті» 10.03 - 10.04 2021 р. Вища Школа Менеджменту Інформаційних систем (ISMA) за підтримки International Science Group, (Рига, Латвія). Сертифікат № 01- 18/138- 21 2. Міжнародне науково-педагогічне стажування Краків (Польща). Fundraising and organization of project activities in educational establishments: european experience» 04.11.2023-10.12.2023 р. 180 годин, 01.11.2022- 17.11.2022 р., сертифікат SZFL- 003030 3. The Scientific and Pedagogical Internship «The power of social media in the professional development of university representatives: personal brand, tools for educational products, promotion of sustainable development values», Warsaw, Poland from 28.03.2024 till 20.06.2024, 6 ECTS credits /180 hours, Certificate №COMSUS- WP3-122, June 21, 2024 4. The international online training program “AI Mindset in Entrepreneurial Spaces” 09/06/2025 to
--	--	--	--	--	--	--	---

							18/07/2025, EIT HEI-TRAIN Project: HEI Transformation for Entrepreneurship and AI-Driven Innovation and hosted by Public Security Academy of the Mykolas Romeris University, Lithuania, 180 academic hours (6 ECTS) Certificate No.: [TRAIN-2025-049] від 18.07.2025р.
155489	Лобода Олена Миколаївна	доцент, Основне місце роботи	Економічний	Диплом спеціаліста, Херсонський державний педагогічний інститут ім. Н.К. Крупської, рік закінчення: 1997, спеціальність: Математика, Диплом кандидата наук ДК 032094, виданий 15.12.2005, Аттестат доцента 12ДЦ 019136, виданий 18.04.2008	28	ОК 08 Моделювання економічних процесів в ІТ-середовищі	Структурний підрозділ – кафедра менеджменту та інформаційних технологій Стаж НІПР – 24 р Херсонський державний педагогічний інститут ім. Н.К.Крупської, 1997р., Спеціальність: Математика. Кваліфікація: вчитель математики та основ інформатики. ЛН BEN ⁰⁰ 007510 від 24.06.1997р. Кандидат технічних наук, 2005 р., спеціальність 05.13.06 – автоматизовані системи управління та прогресивні інформаційні технології, тема: «Моделі, методи інформаційних технологій оптимізації управління сільськогосподарськими підприємствами», ДК №032094 від 13.12.2005р. Доцент кафедри економічної кібернетики, 12ДЦ №019136 від 18.04.2008р. Відповідає п.38 Ліцензійних умов за пунктами: 1,2,3,4,5,8,12,14,15,19 1. Zolkover, A., Kaplina A., Loboda, O., Kyrychenko, N., & Chopko, N. Features of the Influence of Human Capital on Economic Development: The Case of Ukraine. Journal of Eastern European and Central Asian Research (JEECAR), №8(3), 2021. 425-437. (Scopus, WoS) 2. Shumkova, O., Shumkova, V., Krasnik, A., Tymchenko, I., & Loboda, O. (2024). Harnessing information systems for crafting and enhancing marketing strategies in promoting

							products and services effectively. Multidisciplinary Science Journal, 6, 2024ss0731. 3. О.М.Лобода. Побудова математичної моделі виробничих функцій в тваринництві з метою оцінки функціонування аграрного підприємства Інфраструктура ринку. Вип 40. 2020. с.480-486. 4. Г.М. Кавун, О.М. Лобода. Використання методів економіко-математичного моделювання для розрахунку опального розподілу мінеральних добрив. Науково-виробничий журнал Бізнес – навігатор. 2020. Вип. 2(58) С.125-129. 5. О.М. Лобода. Удосконалення моделі введення основних виробничих засобів аграрного підприємства з урахуванням фактору невизначеності. Агросвіт. №10. 2020. с.71-78. 6. О.М. Лобода, Н.В. Худік. Використання експертних оцінок для визначення пріоритетних напрямів впровадження цифрових технологій в агробізнесі. Агросвіт. №4. 2021. с.38-44. 7. О.М. Лобода. Удосконалення методики прийняття управлінських рішень за допомогою математичного моделювання економіки малого та середнього підприємництва. Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка: Науковий журнал. Вип. 5. 2021. С.131-140. 8. О.М. Лобода Моделювання об'ємів виробництва структурно-системного комплексу підприємницьких структур. Ефективна економіка. №4. 2021. 9. Лобода О.М. Методи управління аграрного сектору економіки на основі умов оптимальності. Таврійський науковий вісник. Серія:
--	--	--	--	--	--	--	--

							Економіка: Науковий журнал. Вип. 13. 2022. С.215-223. 10. Лобода О.М., Кириченко Н.В.. Аналіз бізнес-моделей в цифровій економіці. Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка: Науковий журнал. Вип. 15. 2023. С.172-179. 11. Лобода О.М. Аналіз та переваги застосування цифрових технологій в агровиробництві. Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка: Науковий журнал. Вип. 16. 2023. С.76-84. 12. Лобода О.М. Переваги застосування інтегрованої системи інформаційного забезпечення підприємницької діяльності. Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка: Науковий журнал. Вип. 16. 2023. С.133-139. 13. Лобода О.М., Кириченко Н.В. Методика оцінки фінансової стійкості підприємства за допомогою економіко-статистичного аналізу. Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка: Науковий журнал. Вип. 18. 2023. С.114-121. 14. Лобода О.М. Удосконалення імітаційної моделі в системі підтримки управлінських рішень на підприємствах малого бізнесу. Таврійський науковий вісник. Серія: Технічні науки: Науковий журнал. Вип. 6. 2023. С.82-93. 15. Лобода О.М. Аналіз взаємодій корпорацій в умовах цифровізації економічної діяльності. Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка: Науковий журнал. Вип. 19. 2024. С.77-85. 16. Лобода О.М., Кириченко Н.В. Моделювання та оцінка на основі просторових даних виробництва комплексу підприємницьких структур. Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка:
--	--	--	--	--	--	--	--

							курс для викладачів, сертифікат від 26.11.2021р. (60 год.)
							6. Платформа масових відкритих онлайн-курсів Prometheus. Аналіз даних та статистичне виведення на мові R, сертифікат від 01.12.2021р.
							7. Платформа масових відкритих онлайн-курсів Prometheus. Цифровий маркетинг, сертифікат від 02.12.2021р.
							8. Платформа масових відкритих онлайн-курсів Prometheus. Word та Excel: інструменти і лайфхаки, сертифікат від 02.12.2021р. (36 год.)
							9. Платформа масових відкритих онлайн-курсів Prometheus. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників: нові вимоги і можливості, сертифікат від 04.12.2021р. (15 год.)
							10. ГО «Прогресильні». Прогресильне викладання: складові системи якості вищої освіти, сертифікат № ПВ-0035 від 01.05.2023р. (30 год.)
							11. Certificate XI-12-190293846-20, «On Being a Scientist Course authorized by European Academy of Sciences and Research», European Academy of Science and Research, Hamburg, Germany 2021 (10 год.)
							12. Міжнародне стажування. Інститут Науково-дослідний Люблінського науково-технологічного парку та IESF «Міжнародна фундація науковців та освітян». з 20.03.2023 по 27.03.2023р. за напрямом «Трансфер освітніх технологій в країнах Європейського союзу та України». Сертифікат ESN № 13153 від 27.03.2023 р. (45год.).
							13. Міжнародне стажування Інститут Науково-дослідного Люблінського науково-технологічного парку та IESF «Міжнародна фундація науковців та освітян». Інтерактивні технології змішаного

						навчання при підготовці здобувачів освіти гуманітарних спеціальностей в країнах Європейського союзу та України. з 26.02.2024 по 06.03.2024 року, сертифікат ESN № 18767 від 06.03.2024 р. (45 год). 14. Міжнародне стажування Інститут Науково-дослідного Люблінського науково-технологічного парку та IESF «Міжнародна фундація науковців та освітян». Міжнародний досвід використання штучного інтелекту в освітньому процесі. з 26.02.2024 по 06.03.2024 р., сертифікат ESN № 18767 від 06.03.2024 р. (45 год).
--	--	--	--	--	--	--

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату навчання, визначено му стандартом вищої освіти (або охоплює його)	Обов’язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання